

KA-PÊYAKO ISIHCIKÊHK
KANAWÂPACIKATÊWIN
PAMINIKÊWIN

KISKINWAHIKÊWIN OHCI

KÎSIHCIKÂTÊW WÎHTAMÂKÊWIN

Ka-pêyako isihcikêhk
Kanawâpacikatêwin
Paminikêwin Pimipayihtâwin
Mâmawohkamâkêwak

2021

KÎSPIN KÎ-MÔSIHON AHPÔ KAKWÂTAKIHTAN AYIS OHCI ITA KA-KÎ- KANAWÊYMIKAWÊYIN
KISKINWAHAMÂKÊWIKAMIK MÔSIHTAWINA KA-KÎ-PÎKISKWAN ISI 24-TIPAHIKAN
AYIMIPAYIWIN MOSCI SÊWÊPICIKAN ITA 1-866-925-4419

Ôma Shingwauk Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwin pîhçi Sault Ste. Marie paminikâtêw tastaw 1878 êkwa 1970. Ôma kiskinwahamâkêwikamik ita ka-itastêk anohc êkwa ayâw mâwacî pâyak mahki môsâhkinikêwin ohci kayâsêskamik ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pîhçi ôma askiy.

Mitoni nâspic sôhkêyimowin kiki ayiwak kihci-mitâhtomitanaw paspîwiyniwak ka-pê nîkani pîkiskwêcic ohci kitimahiwêwin. Êkwânima ô-sôhkatisiwin kihci-pîkiskwêwin isi ayisiyiniwin êkwa mîna sôhkêpayin isi wiyawaw ôsîhçikêwina.¹

Ispîhk Takwâki-Pîsim 19, 2007, ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihotowin Têpêyimowin (IRSSA, ahpô Nahêyihotowin Têpêyimowin) kî- mâcihtân. Ôma IRSSA pês kis mâmiskôtam mitôni kîsipipayowin, kapê-ayi kocihikâtêw, êkwa ê-mâcihtâhk âhkamêyimowin isi mêskotastâwin mîna nahêyihotowin kiki ôma kayâsêskamik mîna kapê-ayi âyimihowin ohci Kânata ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pamihçikêwin.²

Pâyak pahki ohci êkwânima tipêyimowin êkwânima ohci Ka-pâyako isihçikêhk Kanawâpacikatêwin Paminikêwin (IAP) ta-pakitêyihçikâtêk natotamawin ohci masiwêwin kitimahiwêwin, sôhkêyihçikâtêk pakamahikâsowin kitimahiwêwin, ahpô kotaka kitimahiwêwina ka-kî-môsihtacik ohci kayâhtê kiskinwahamawâkanak mêkwâc ka-kî-itohtêcic ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik. Iyikohk isko kîhtwâm 13 askiy, ôma IAP miciminam ayiwâk 26,700 natotamakêw mâmawapiwin, ka-pimohtacikâtêk ayiwâk 27,800 kîspinamâkosiwin, mîna ka-tipahikihk \$3.23 billion tipahikêwin.³ Kî-wâpahçikâtêw pâyakwayak isi piko kiskêyihçikâtêw pîhçi ôma kayâsêskamik mîna âsônâmâtowin ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina pîhçi Kânata, êkwa mîna – iyikohk ispihçawin mîna nakiskamâkêwin - pâyakwayak isi piko ka-mâcihtâhk pîhçi ôma sôhkêyihçikâtêw ohci sihçikêwina wiyawaw.

Ka-itahkamikahk – Ôma Kayâsêskamik êkwa Âsônâmâtowin ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina

Pîhçi 1883, ôma Kihci-Okimânâhk ohci Kânata kîsihtâw wiyawaw ohci ta- osihçikâtêk ita ta-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik kiki Nêhiyaw awâsisak. Ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pamihçikêwin – sôniyâwi-wîcihiwêwin ohci Kihci-Okimânâhk êkwa pimipayihçikâtêw ohci Ayamihêwâtisiwin Ayamihêwikamikwa – kî- osihçikâtêw ta-pahkwêniçik awâsisak ohci wîtotîmâkanak kiki isi “miyo-kiskinwahamachik”, êkwa “ta-wêpinikâtêk Nêhiyaw âyimihçikêwin”.⁴ Pâmwayês 1900, 61 kiskinwahamâkêwikamikwa kî-paminikâtêwa kahkiyaw kâ-piskihçikâtêw êkwa askiy namwâc piko New Brunswick êkwa Prince Edward Island. Piyisk pâmwâyês ispihk iskwêyiniçik okimânâhk ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik kî-kipahikâtêw 1997, ayiwâk 150,000 Nistam-Iyiniwak, Ayaskîmow, êkwa Âpihtawikosisânak awâsisak kî-itohtêw 140 ohci ôhi kiskinwahamâkêwikamikwa.⁵

¹ Awa Kihci-Okimâwêyihçikâtêw Stephen Harper, Kihci Okimaw ohci Kânata, “Wîhtamâkêwin ohci Mihtâtêyehçikâtêw isi Kayâhtê Kiskinwahamawâkanak ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina”, *Nîkânihçikâtêw Wîhtamâkêwin (Kihci-mâmiskôcîkâtêw)*, Kânata, Okimâwinahk, Kihci-Okimâwikamik. 39th Parl., 2nd sess., vol. 142, no. 110 (Ottawa: Okimâwinahk ohci Kânata, 11 Pâskâwihowi-Pîsim 2008).

² Mitoni kahkiyaw ôma masinahikêwin Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihotowin Têpêyimowin (IRSSA) ihtakon ita: <http://www.residentialschoolsettlement.ca/settlement.html>

³ Tako ôma akihçikâtêw ohci nîkânihçikâtêw natotamakêw mâmawapiwin, ôma IAP mîna nakatohçikâtêw pîhçi John Leslie, *Ôma Kayâsêskamik Osihçikâtêw ohci ôma Nêhiyaw Pimohtêstamakêwin*, 2nd ed. (Ottawa: Okimânâhk Kihci-Kamikohk Nêhiyaw Paminikêwin êkwa Kîwîtinohk Osihçikâtêw, Ostêsimâwiyawisiwêwin êkwa Kayâsêskamik Natonikêwin Atoskêwikamik, 1978) p. 114.

⁴ Public Works Okimaw Hector Langevin, *Kihci-mâmiskôcîkâtêw*, 22 Opiniyâwêhowi-Pîsim 1883; Duncan Campbell Scott, Deputy Opaminikêw, Okimânâhk Kihci-Kamikohk Nêhiyaw Paminikêwina, (1920), National Archives ohci Kânata, Record Group 10, vol. 6810, file 470-2-3, vol. 7, pp. 55 (L-3) êkwa 63 (N-3), mâmiskôcîkâtêw pîhçi John Leslie, *Ôma Kayâsêskamik Osihçikâtêw ohci ôma Nêhiyaw Pimohtêstamakêwin*, 2nd ed. (Ottawa: Okimânâhk Kihci-Kamikohk Nêhiyaw Paminikêwin êkwa Kîwîtinohk Osihçikâtêw, Ostêsimâwiyawisiwêwin êkwa Kayâsêskamik Natonikêwin Atoskêwikamik, 1978) p. 114.

⁵ Ispîhk kayahçikâtêw askiy, kî-ihçikâtêw mihçêcîs mitoni-sâposci wâh-wâpahçikâtêw ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina pîhçi Kânata: wâpahçikâtêw kiki kiskinwahamâkêwina Tâpwekwan êkwa mîna Nahêyihotowin Kânata, *Kistêyihçikâtêw ôma Tâpwekwan, Nahêyihotowin isi Nîkânihçikâtêw*. Kiskinwahikêwin ohci Kîsihçikâtêw Wîhtamâkêwin ohci ôma Tâpwekwan êkwa mîna Nahêyihotowin Pimohtêstamakêwin (Toronto: James Lorimer & Co., 2015).

Wásaskoténikéwin
ohci Ayaskímow
wásaskoténikan

Á niskostawin ayiwák mitáhtomitanaw askiy ékwa ayiwák mitáhtomitanaw kiskinwahamákéwikamikwa, óma ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik mosihtawin namóya páh-péyakwan kiki tahto awásis ahpô tahto péyakwayahk. Máka kiki miscahís, óma ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik pamihcikéwin kimitoni kawátakihtáwin ékwa mína kinwés kí-áyimihowak awásisak, isi ó-wítotímákanak, ékwa isi isíhčíkéwin. Miscahís óki kiskinwahamawákanak kí-natawéyíhtákan isi pakamahikásowin, psychological, ékwa masiwéwin kitimahiwéwin.

Éyiwéhk ohci, sihkiskákéwin wiyasiwéwin tipéyíhtamowina kí-máchtawak ohci kayáhtê ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik kiskinwahamawákanak natónamwak óma tipahikéwin Kihci-Okimánáhk ohci Kánata ékwa/ahpô óhi Ayamihéwikamikwa. Pámwayés óma Néhíyaw Kísikáw Kiskinwahamákéwina Nahéyíhtowin Tépéyimowin, kí-ihhtakonwahk iyikohk 20,000 é-pimohtémakahkikh tipéyíhtamowina píhci wiyasiwéwin ékwa nánítaw nísosáp māmawohkamátowak itasiwéwina masinahikátéwa isi pimohtéstamakéw ohci kayáhtê kiskinwahamawákanak.⁶ Mitoni ayiwák, máka, isi nakayáskamowin sihkiskákéwin wiyasiwéwin namóya kí-ohci wápahčíkátêw ahkami kiki ka miyopayíhtahk óhi namóya ka-tipahikátékíh natotamawin. Kí-mistakihtêw, kinwésís ta-paminikátêk, mína kí-wápahčíkátêw éyikohk wiyasiwéwinohk mawinésákéwin.

Tápiskóci isi óhi wiyasiwéwinohk paminikéwina, miscahís ayisiyiniwak ékwa māmawohkamátowina kí-natonikéw pítos isi nisítawinamowin ékwa nákatohkátékéwin óma ásonamátowin ohci ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik. Kayáhtê aspin askiy, nanátohk māmawohkamátowak kí-pimohtatawak mihtátéyíhtamowin kiki

ó-wíchiwéwin píhci ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik.⁷ Ispíhk 1998, Okimánáhk Oníkáníwak kí-osihtčíkátêw Kihci Pimohtéstamakéwin kiki Néhíyawak, éwako óma wíhtamákéwin wápahtam ékwánima “Méskotastáwin óhi wanitótamakéwina ispihtéyíhtákwana asici óma ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik pamihcikéwin ta-nitawéyíhčíkêw nísokamakéwin paminikéwin ohci éyikohk áspamóhčíkana” ékwa mamiskotam óma ta-osihtčíkátêk tipiyaw māmawapiwin, tipahikéwin kiki māmawáwáwiníh ta- nísóhkamákéwisi óma nanátawíhiwéwin paminikéwin, ékwa sóniyáwi-wíchiwéwin kiki nanátawíhisowin ohci ayisiyiniwak ékwa ó-wítotímákanak.⁸ Ó-naskomowin, Kihci-Okimánáhk ohci Kánata “áhkaméyíhtam ta- nísóhkamákêw píhci māmawáwáwiníh nanátawíhiwéwin nákatohkátékéwin óma ka-sóhkéyíhtákwahk áyimihowin ohci kitimahiwéwin ita ka-kí-Kanawéymihcik Kiskinwahamákéwikamik ” ékwa isi “mámiskóčíkátéwin yáyaw wiyasiwéwin”.⁹

Ispíhk 1998-99, Kihci-Okimánáhk pimohtéstamakéwak, Ayamihéwikamik oníkáníwiwak, Néhíyaw māmawohkamátowin, pimohtéstamakéw ékwa kayáhtê kiskinwahamawákanak nóchtáw isi “kóchiwéwin mámiskóčíkátéwin” ta-osihtčíkátêk itasiwéwin kiki óma sóhkéyíhtamowin ohci ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik natotamawin awasité ohci wiyasiwéwin.¹⁰ Éwako óma itamon isi mosahkinikéwin ohci kóchtawin pamihtáwin ta-kóchtahk pítos nahéyíhtamakéwin isi mawinésákéwin sóhkéyíhtamowin kiki kitimahiwéwin natotamawin ékwánihi mósáhkínam itahto pahki ohci ka- kíhkanákwahk isi wiyawaw ohci óma nakayáskamowin sihkiskákéwin wiyasiwéwin kiskinowápahtíhiwéwin. Kanawápahtamowin ohci óhi kóchtawina ohcipitam kakéskwéwin éwako ohci itasinahikátéwin ohci níkaníh ékwánihi mawinéskam sóhkéyíhtamowin paminikéwina.¹¹

⁶ Máka, pámwayés óma Nahéyíhtowin Tépéyimowin, péyak piko māmawohkamátowak itasiwéwin tipéyíhtamowin kí-pakítéyíhčíkátêw ohci wiyasiwéwinohk: Marlene Cloud et al v. Awa Kihci-Okimáw ohci Kánata et al (2004), 73 O.R. (3rd) 401 (CA).

⁷ Ékwánihi asici óma Páhkwa-Áyamiháwin Missionary Oblates ohci Mary Immaculate (1991); Anglican Ayamihéwikamik ohci Kánata (1993); Presbyterian Ayamihéwikamik ohci Kánata (1994); United Ayamihéwikamik ohci Kánata (1998); Royal Canadian Mounted Police (2004). Ispíhk 1998, Okimaw ohci Néhíyaw Paminikéwina ékwa Kíwétinohk Osihtčíkátéwin masinaham “Wíhtamákéwin ohci Nahéyíhtowin” ékwánima Kihci-Okimánáhk ohci Kánata kí: “mitoni mihtátéyíhtam” isi ékwánihi “ka-kí-mósihtacík óma mayípiyíwin” ohci pakamahikásowin ékwa masiwéwin kitimahiwéwin ita ka-kí-kanawéymihcik kiskinwahamákéwikamik.

⁸ Kánata, Kihci Pimohtéstamakéwin ohci Néhíyawak, *Wíhtamákéwin ohci óma Kihci Pimohtéstamakéwin ohci Néhíyawak* Ottawa: Okimaw ohci Paminikéwin ékwa Pamístakéwin, 1996.

⁹ Kánata, Okimaw ohci Néhíyaw Paminikéwina ékwa Kíwétinohk Osihtčíkátéwin, *Mámawinamowin Sóhčísiwin: Kánata Néhíyaw Oyéyíhčíkéwin Wiyasiwáčíkéwin* (Ottawa: Okimaw ohci Public Works ékwa Kihci-Okimánáhk Pamístakéwin Kánata, 1998).

¹⁰ Kiskinwahikéwin ohci óhi itasinahikátéwina masinahikátéwa píhci Kánata, Okimaw ohci Néhíyaw Paminikéwina ékwa Kíwétinohk Osihtčíkátéwin, *Nahéyíhtowin ékwa Nanátawíhiwéwin: Pítos Sóhkéyíhtamowin Pimípayíhtáwin kiki Atoskácikátêk asici ita ka-kí-Kanawéymihcik Kiskinwahamákéwikamik Natotamawin* (Ottawa: IAND, 2000).

¹¹ Thómas Kaufman & Associates, *Kanawápahtamowin ohci Néhíyaw Kísikáw Kiskinwahamákéwina Atoskácikátêk Sóhkéyíhtamowin Pamihtáwin: Kíshčíkátêw Wíhtamákéwin* (Toronto: Néhíyaw Kísikáw Kiskinwahamákéwina Sóhkéyíhtamowin Kánata, 11 Pimíhamowi-Písím 2002).

Ispîhk 2001, Kânata kî-osîhtaw Atoskêwikamik ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Sôhkêyihitamowin Kânata (IRSRC), ta-sipwêpayihtahk sôhkêyihitamowin ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik kitimahiwêwin natotamawin êkwa, ispîhk ayiwâk pîkiskwasôwêwin, kî- nakiskamohtatam ôma pitos Nahêyihitamakêwin Mawinêskâkêwin Sôhkêyihitamowin (ADR) pimipayihtâwin ispîhk 2003. Êkwa Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis, nikânastam Okimâhkân Kanawâpahcikêw, kî-osîhtcikâtêw pîhci IRSRC ta-paminahk mawinêskâkêwin sôhkêyihitamowin paminikêwin. Ayiwâk 7,600 ADR natotamawina kî-natotamawak âyîtwâyihk Yiyîkopîwi-Pîsim 2003 êkwa Niski-Pîsim 2007.

Miscahîs êkwânîkîk ka-atoskêcik asici ADR kî-itêyihitamwak mitoni sôhkêpayin awasitê ohci wiyasiwêwin. Ôma Mâmawapiwin ohci Nistam-lyiniwak (AFN) wâpahtam atiht ê-kiskinohtatahk ispîhtêyihitâkosiwin asici ADR ô-kocîwin ta-kêhcinâhowêt natotamawin namôy-naspâciwêpinikêwin isi, tipahikêwin

Phil Fontaine

Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihitowin Têpêyimowin

Ispîhk ôhi osîhtcikâtêwina, ispîhk Opiniyâwêhowi-Pîsim 2005 Kihci-Okimânâhk ohci Kânata êkwa AFN masinahamwak Itasiwêwin Tipêyimowin asici ôma pakosêyimowin ohci pihkohtâwin Wiyasiwêwinohk-pakitêyihcikâtêwin, misiwêskamik sôhkêyihitamowin isi kahkiyaw kêsêyitamowin wiyasiwêwin. Ispîhk mâmiskôcikâtêwin tastaw Kihci-Okimânâhk ohci Kânata, pimohtêstamakêwak ohci AFN êkwa Ayaskîmow mâmawâyâwinihk, ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiwiniw mâmawohkamâkêwak, êkwa okakêskimiwêw ka-pimohtêstahk kiki kayâhtê kiskinwahamawâkanak êkwa Ayamihêwikamikwa, ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihitowin Têpêyimowin kî-masinahikâtêw ispîhk Opiniyâwêhowi-Pîsim 10, 2006. Mwêstas ispîhk okimânâhk tipahaskanihk Wiyasiwêwinohk nahêyiham ôma tipêyimowin êkwa nikotwâsik-pîsim asêhtêwin iskoyikohk kî-sâpohtêmakam, ôma IRSSA – êkospîhk mâmawaci misâw awasitê-ohci-wiyasiwêwinohk nahêyihitowin pîhci Canadian ohci kayâsêskamik – kî-pimohtêmakam ispîhk Takwâki-Pîsim 19, 2007.

Ôma IRSSA ta-kî-pêtât nahiyikohk êkwa ê-sîpahk sôhkêyihitamowin ta- pakitinahk sôniyâwi-wîchihwêwin êkwa namôy-sôniyâwi-wîchihwêwin ohtisiwin isi êkwânîki osâmi wêyihitamihikôt ohci ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik mosihtawin. Kî-pîsâkwan nanatohk pâh-pahki, tâpiskôc Tâpwêmakam êkwa mîna Nahêyihitowin Pimohtêstamakêwin êkwa sôniyâwi-wîchihwêwin kiki kistêyihcikâtêw yahkohtêwin, kiki ôma Nêhiyaw Nanâtawihiwêwin Foundation, êkwa kiki paminikêwin pakitinâtêw ohci Maskawâtiwiniw Kânata.

Kî-ihitakon mîna nîso pâh-pahki pîhci ôma IRSSA ta-pakitinâtêk kihciwê tipahikêwin isi ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiwiniwak. Ôma Mâmawî-Nayêhtâwipayiwiniw Tipahikêwin (CEP) nistawinan ôma mosihtawin ohci ka-kaskihtamasot Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina kiskinwahamawâkanak ka-wîkîcîk pîko itahto ôhi Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina pâmwayês isko Manitowî-Kîsikani-Pîsim 31, 1997, êkwa pakitinikâtêw \$1.6 billion tipahikêwin, asici taho kayâhtê otasihkêw ka-otihikot iyikohk kîspinamâkosiw \$20,457.¹⁴

Ôma Ka-pêyako isihcikêhk Kanawâpacikatêwin Paminikêwin êkwânîma paminikêwin ta- pakitêyihcikâtêk ôma natotamawin ohci masiwêwin kitimahiwêwin, sôhkêyihitâkwan pakamahikâsowin kitimahiwêwin, êkwa kotak kitimahiwêwina ka-kî-mosihtacik mêkwâc ka-kî-itohtêcik ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik. Ayisiwiniw tipahikêwin isko \$275,000 kî-pakitinâsow, ohcipayiwiniw ohci iyikohk tahto kitimahiwêwin êkwa tahtakwâw ohci kakwatakihtawin ka-kî-mosihtacik ôki itahto kiskinwahamawâkan. ¹⁵ IAP masinahikana kî-otinihikâtêw ohci Takwâki-Pîsim 19, 2007 isko Takwâki-Pîsim 19, 2012.¹⁶

¹² Mâmawapiwin ohci Nistam-lyiniwak, *Whitamâkêwin ohci ôma Kânata Ô-Mawinêskâkêwin Sôhkêyihitamowin Oyêyihcikêwin ta-Tipahikêk kiki Kitimahiwêwina pîhci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina* (n.p.: Mâmawapiwin ohci Nistam-lyiniwak, 2004). Wâpahta mîna K. Mahoney, "Ôma Nahêyihitowin Paminikêwin: Tipiyaw Mâmintonêyihcikêwin."
¹³ Kiki kiskinwahikêwin ohci onîpawîstamakêw âcimostâkêwin isi nîpawîstam mâmawohkamâkêw, wâpahta Paulette Regan, *Kêsêyitamowin Pîtâtoewêw Pîhci: Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina, Whitamâkêwin Tâpwêwiniw, êkwa Nahêyihitowin pîhci Kânata* (Vancouver: UBC Press, 2011), pp. 125-136.
¹⁴ "Kiskêyihitamowin sêhkê wâpahtahiwêwin ohci ôma Mâmawî-Nayêhtâwipayiwiniw Tipahikêwin Ohci Takwâki-Pîsim 19, 2007 isko Niski-Pîsim 31, 2016," *Kiskinawâpahtahiwêwin isi Yahkohtêwin ohci ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihitowin Têpêyimowin*, Kânata, Kihci-Nêhiyaw Wîchitowin êkwa Kîwêtinohk Paminikêwina Kânata, 19 Mikisiwi-Pîsim 2019, <https://www.rcaanc-cimac.gc.ca/eng/1315320539682/1571590489978>. Iyikohk akihâson ka-kî-nistam nawasônihk isi ôma CEP êkwâna mâmawaci ka-kîsihtâhk pakitinikêwin ohci \$1.9 billion. Mâka namôya iyikohk, takwascikêwin ayiwak isi iyikohk ka-natawêyihitâkwahk. Kîspin, tâpiskôc omisi ka-ispayik, osam mistahi natawêyihitâkôsow isi ayisiwiniw CEP tipahikêwin, ôma ayiwâkipayiwiniw kî-nawasônîkâsow kiki kiskinwahamâkêwin ohtisiwiniw ihtakon isi kayâhtê otasihkêwak êkwa ô-witotîmakâkanak.
¹⁵ Ôma IAP mîna kî-pîsâkwan mâskôc kiki ô-natotamakêw ta-miyâska sâpô Wiyasiwêwinohk isi nisto nâkatohkêwina: kiki natotamawin kwayaskwêyihcikêwin isi iyikohk mêtinikêwin (AIL); êkota kihkanakwan iyikohk kêhcinâhiwêwin êkwâna natotamakêw kî-môsihtaw mâyipayiwiniw pakamahikâsowin kakwatakihtawina tâpiskôc êkwânîma tipahikêwin ihtakon sâpô Wiyasiwêwinohk ta-kî-ayiwâkan ôma iyikohk ka-pakitinikâtêk ohci IAP; ahpô pîhci "kotak kitimahiwêwin môsihtawin" natotamawin, ôma kêhcinâhiwêwin nitawêyihcikêw isi pihkohtâwin ôma atâmêyihitâkosiwin kakwatakihtawina kî-mitoni âyiman mîna osâm pîko êkwânîma nawasônîkêwin isi ôma Wiyasiwêwinohk nawac êkwânîma nahiyikohk pimipayihtâwin nakiskamowin. Itowahk Wiyasiwêwinohk tipêyihitamowina namôya natawêyihitâkwan isi âstamêhk ohci tipahikêwin. AIL natotamawin iyikohk ohci \$250,000 namôy ayiwak ta-kî-mîna nâkatohkâtikêwin sâpô Mâmiskôcikâtêwin Nahêyihitowin Paminikêwin.
¹⁶ Ôhi ka-kanawêyihcikêk wiyasiwêwinohk mwêstas natotam êkwânîhi masinahikana kiki ôma IAP pâmwayês Takwâki-Pîsim 2, 2013, kiki pêyak kotak kiskinwahamâkêwikamik (Mistassini) kî-itêyihitâkwan ê-kî-kâhçitînikâtêkîhk ispîhk ahpô pâmwayês Takwâki-Pîsim 19, 2012. Ispîhk 2018, ôma wiyasiwêwinohk akihant Kivalliq Hall masinahikanihk ohci ka-kaskihocik ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik êkwa astâw Kisê-Pîsim 25, 2020, isi ôma masinahikan pônîpayiwiniw kiki natotamawin ohci êkwânîma kiskinwahamâkêwikamik. Ôhi ka-kanawêyihcikêk wiyasiwêwinohk mîna kîsiyihitam êkwânîhi masinahikana paminikâtêw ohci wiyasiwêwin atoskêwikamik Blott & Company (Kihci Wiyasiwêwinohk ohci Alberta, 2012) kî-itêyihitâkwan ta-kî-sipwêtisahikâtêk pâmwayês ôma pônîpayiwiniw.

Pakosêyimowin ohci ôma IAP

Tipêyimowin māmawaci-têpâskonikêwin tâpiskôc ôma IRSSA kî-astêw nanatohk mawinêhikêwina kiskinawâchicikâtêw ôhi nanatohk nâkatohkâtamowina êkwa pakosêyimowina ohci mawinêhikêwak, êkwa mîna broader social, itasiwêwin, êkwa wiyasiwêwinohk māmiskôcikatêwin pîhci êkota ka-kî-wiyastêk. Tâpiskôc, ôma IAP mîna kî-ayâw iyikohk pakosêyimowina êkwânihî pakitinkâtêwa kiskinohtahiwêwin itasiwêwin kiki Ô-pimipayihîtawin Māmawohkamâkêwak pîhci yahkohtêwin ôma IAP:

Ka miyopayihîtahk Wiyasiwêwin: Êkôma pahki ohci tipêyimowin ta- pakitêyihîcikatêk wiyasiwêwin, ôma IAP kî-itêyihîtakwan ta-:

- pakitinam nahiyikohk mîna kwayaskwêyihîcikêwin sônîyâwi-wîchihiwêwin tipahikêwin kiki masiwêwin, êkwa sôhkêyihîtakwan pakamahikâsowin kitimahiwêwina êkwa kotaka kitimahiwêwina ka-kî-môsihtacik ohci pikwana kayâhtê ita ka-kî-kanawêymihîcik kiskinwahamâkêwikamik kiskinwahamawâkanak;
- sôhkastêw êkwa iskwêyânihk ôma sihkiskâkêwin wiyasiwêwinohk paminikêwin ka- ispayik ohci ôma ita ka-kî-kanawêymihîcik kiskinwahamâkêwikamik mosihtawin, êkwa;
- kêhcinâhiwêwin êkwânima natotamawin kî-natawêyihîtakwan isi kêhcinâhowin paminikêwin, asici mîna miyikosiwin ohci atâmêyihîtakosiwak omâyinihîcik ta-wîhtamahîcik ohci atâmêyihîtakosiwin êkwa ta-pêhtahîcik

Nahêyihîtowin: kî-âyiman yahkohtêwin isi Nahêyihîtowin mêkwâc paspîwiyiniwak kî-nitawêyihîcikasowak ta-âhkamêyihîtahk tipahikêwin sâpô naspâciwêpinikêwin wiyasiwêwinohk paminikêwin. Kî-itwêw Kihci Pimohtêstamakêwin ohci Nêhiyawak, "Namôya ta-kî-ihîtakon kîkway pâyatakêyimowin êkwa nahipayiwin kîspin piko astêw kihci-itasiwêwin."

Nanâtawihîwêwin -Natotamakêw-Itâpisinowin Paminikêwin: Êkôma nikânihîtakwan

mâcihtâwin ohci ôma IAP itasinahikâtêwin isi natotamakêw-itâpisinowin paminikêwin. Māmawaci nistam Tahto askiy Wîhtamâkêwin, ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis kî-itwêw: "Ôma māmawapiwin namôya piko yahkohtêwin isi tipahikêwin paminikêwin: êwâko ôma nahipayiwin kiki mawinêhikêwak ta-pihkohtât, māmâwi, pâh-pahki ohci ôma nanâtawihîwêwin êkwa Nahêyihîtowin itêyihîtakwan ohci authors ôma Nahêyihîtowin Têpêyimowin."¹⁷

Sêwêpicikan paminikêwin pakitinkâtêw isi nîsôhkamâkêwin kiki kahkiyaw êkwânihî osâmî wêyihîtamihîkôt ohci ita ka-kî-kanawêymihîcik kiskinwahamâkêwikamik mosihtawin. Natotamakêwak ayâwak pîhtikêwin isi maskawâtisiwin paminikêwin otatoskêwak êkwa ta-kî-nîsôhkamakawo ita māmawapowinihîcik ohci Kêhtê-ayak, otitwêstamakêwak, êkwa/ ahpô wîtotîmâkanak ahoô māmawâyâwinihîcik ô-tipêyihîtakosiw. Natotamakêwak ka-nawasônîkêw namôya wiyasiwêwinohk pimohtêstamakêw kî-nawasônaw Natotamakêw Paminikêwin Otatoskêwak. Tahto natotamakêw ta-kî-wîhtahk kotak kîkway nawac pîhci pâyakwayahk ohci iskwêw/nâpêw ô-māmawapiwin êkwa itowahk iskwêw ahpô nâpêw ohci awa kanawâpahcikêw. Māmawapiwin kî-ihîtakon pîhci tipiyawê mîna êka ka-kîchisayahk oyascikêwin êkwa kikinikâtêw iyinihîcik êkwa isistawin âpacihîcîkana tâpiskôc tisamânihîcîkêwin, nikamowin, êkwa/ ahpô ayamihawin. Ôma māmawapiwin ta-kî-pakitinâm kwêskinâkohtâwin aciyaw kiki kahkiyaw êkwânihîcîk êkota, natotamakêwak ayâwak ôma nahipayiwin ta-nisitohtahk ohci kayâsêskamik êkwa ô-mosihtawin ka-kêhcinâhowêhk isi kîsêyihîtamowin. Iskwêyânihk tahto māmawapiwina, pimohtêstamakêwak ohci Kânata êkwa Ayamihêwikamik miscêttaw nêhpêminam tipiyawê nisitawêyihîtakosiw ahpô mihtâtêyêhtamowin isi natotamakêw kiki iskwêw/nâpêw mosihtawin. Êkwa mîna, tipahikêwin kîspinamâkosiwin ta-kî-pîsâkwan, isi ô-natotamakêw nawasonikêwin êkwa itasinahikâtêwin, ayiwakês "Nikanihîcîk Nakatohkacikêwin" sônîyâwi-wîchihiwêwin âsônê kiki ta-nîsôhkamâkêw wiyawaw isi ô-nanâtawihîwêwin.

Ayiwâk 26,000 māmawapiwina kî-micimînikâtêwa pîhci ôma IAP.

Māmiskôcîkêwin isi Natotamakêwak:

Ôma IRSSA nitawêyihîcîkêw êkwânihîcîk âhkamêyimowina ta-mâcihtâhk ta-kêhcinahocik êkwânihîcîk māmawohkamâtowak ohci ôma kiskinwahamâkêwin kî-wîhtamiwaw ohci Nahêyihîtowin Têpêyimowin. Ôma paminikêwin asici mîna Kanawâpahcîkâtêwin Oyêyihîcîkêwin, mosci sêwêpicikan kiskêyihîtamohiwêwin pîkiskwêwin, êkwa mîna Māmiskôcîkêwin pimipayihîtawin ta-nôkocîkâtêk nisohtamowin ohci ôma masinahîcan pônipayiwin êkwa kêhcinâhiwêwin isi ayisiyiniw ta-kîskêyihîtahk ê-ihîtakohk paminikêwina.

Atôskêmakon Pakosêyimowin: Ôma IRSSA itasiwêw êkwânima IAP natotamawin ta-kî-paminikâtêw isi âstamihîcîk māmawaci tipihîtawin 2,500 pâyak askiy. Nitawêyihîtakwan mîna êkwânima natotamakêwak ta-asotamakawow māmawapiwin kîsikaw pîhci kêka-mihtâtaht pîsim aspin ohci ô-masinahîcan "ahpô pîhci nahipayin isko êkwânima isko kihtwam" êkwa kahkiyaw natotamawina ta- paminikâtêw pîhci pâyak askiy ispihîcîk ôma IAP masinahîcan pônipayiwin.¹⁸ Êkwa mîna, wîhtam êkwânima kanawâpahcîkêwak ta-pakitinamwak ê-masinahîcîk itasiwêwin isi natotamakêw pîhci 30 kîsikaw ohci māmawapiwin kiki Standard Track, ahpô 45 kîsikaw kiki Complex Track, natotamawin.¹⁹ Ôma Wiyasiwêwinohk Yahkohtêwin Sihkihîcîkêwin mîna pakitinam êkwânima tipahikêwin otakihîcîkêwin ohci natotamakêw onîsôhkamâkêw ta-kî-mîna natawêyihîtakwan isi kanawâpamtamowin ohci Kanawâpahcîkêw kiki "kwayas nahiyikohk mîna nahipayiwin".²⁰

¹⁷ Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcîkêw Masinahîcîs, *Tahto askiy Wîhtamâkêwin 2008* (Ottawa: IRSSA, 2008), p. 11.

¹⁸ IRSSA, Article 6.03

¹⁹ IRSSA, Schedule D, Section III (k) (ii). Ôma Complex Track kî-nitawêyihîcîkêw ita natotamakêw ka-kî-natohk tipahikêwin kiki iyikohk mêtînikêwin ahpô kiki kotak kitimahiwêwina, isi tipêyimowin IRSSA, Schedule D, Section III (b) (ii).

²⁰ *Fontaine v. Kânata (Attorney General)*, Wiyasiwêwinohk File 00-CV-192059CP, ONSC, 8 Niski-Pîsim 2007, paras. 18 êkwa 19.

Ka-ayâcîc oki ita māmawapiwin êkwanikik natotamakêw, nâpêw/iskwêw owiyasiwêw (kîspin pimohtêstamiwaw), pimohtêstamakêw ohci Kânata êkwa kanawâpahcikêw. Kîspin natotamakêw nawasonam, iskwêw/nâpêw tipiyawê nîsôhkamâkêwa, Sôhkêyitamowin Maskawâtisiwin Paminikêwin Otatoskêw, Kêhtê-Aya, êkwa/ahpô otitwêstamakêw ta-kî-mina itohtêw. Natotamakêwak kî-kakwêcimawak pâmwayês ôma māmawapiwin kîspin kî-ayâwak mawinêhikêwin isi Ayamihêwikamik ô-wîchihwêwin êkwa kiko nawasonikâtêwina kî-otinikâtêwa isi nîkânîhtâwin. Êkwa mîna asici kahkiyaw wîchihwêwak êkwana piko natotamakêw, Ayamihêwikamik pimohtêstamakêwak namôya pikiskwêwak mêkwac ôma māmawapiwin; ta-isi nâkatohkâtîhk natotamakêw iskwêyanihk ôma māmawapiwin ta-isi nîkânîstahk nanâtawihwêwin êkwa pakitinam ayamihâwi-iyiniw nakatohkacikêwin, kîspin nawasonikâtêw ohci natotamakêw.²⁵ Māmawapiwin kî-nawac kipahikâtêw isi tipiyawêhk, êkwa kahkiyaw wîchihwêwak kî-nitawêyihcikâsowak ta-masinahakik kâtanohk masinahikan.

Isi ô-natotamakêw nawasonikêwin, māmawapiwin ta-kî-mâcihtâw asici waskawêwina êkwânihi manacihwêwin isi ô-natotamakêw otapwêyitamowin êkwa nakayâskamowin, tâpiskôc nikamowin, isistawin,

Miscêhîs natotamakêwak tisamânihkêwak pâmwayês ô-māmawapiwina.

kanacihawin ahpô sawêyihawin pâyakwayahk, ahpô ayimihawin. Natotamakêw ta-kî-otinam kihci-itwêwin kihci-masinahikanihk ahpô kihiwîkwan, ahpô ta-mosci wihtahk êkwânima iskwêw/napêw ta-tâpwêmowiw.

Mêkwac ôma māmawapiwin, natotamakêw ta-wihtam tipiyawê omosihawin isi kanawâpahcikêw. Pihci ôma kahtêcihkêwina ohci IAP māmawapiwin, awa piko kanawâpahcikêw ta-kî-kahtêcihkêwina ohci natotamakêw ahpô nîpawîstamakêwak êkwa ayiwâkês-kakwêcihkêwina namôya pakitinkâtêw. Âta wiya, māmawapiwin ta-kî-kakwâtakan, êkwa natotamakêwak piko ispihk ta-kî-natotama ayiwepiwin êkwa, kîspin nitawêyiham, nakiskâkêw asici ô-tipiyawê paminikêwina ahpô Maskawâtisiwin Paminikêwin Otatoskêwak. Iskwêyanihk ohci māmawapiwin, ka-itohtêcîc oki ta-natômawak ta-wihtahkik iskwêyanihk pikiskwêwina isi natotamakêw nanaskômawak kiki ô-wîchihwêwin êkwa/ahpô asotamakêwak mihâtêyêhtamowin.

Ay-âskawi, Standard Track māmawapiwin ta-kî-ponipayin pîhci pâyak kisikaw, êkwa Complex Track māmawapiwin nitawêyihcikâtêw niso kisikaw ta-ponihtahk.²⁶

Natotamakêwak ta-kî-kihci-itwêw Kihci-Masinahikanihk ahpô kihiwîkwan ita ô-māmawapiwin.

Pâmwayês-Māmawapiwin Paminikêwina: Sîpâ atiht tipêyitamowina, kî-astêw âyimihiwêwina êkwânihi kâyâpic astêwa ispihk ôma māmawapiwin, tapisco ka-nitawêyihcikâtêkihik masinahikana ka-namatakohkik ahpô wihtamakêwin ohci psychological ahpô nanâtawihwêw onâkacihâtâwak. Êyiwêhk ôma IAP natonam âhtascikêwin ôma wapahtamowin ohci mawinêhikêw win wihtamakêwa ohci experts, ekosi kî-itotam sîpâ atiht nâkatohkêwina pakitinam kiki ê-nakacihâtâw nîpawîstamakêwak, ta-kî-paminikâtêk namôya ohci mawinêhikêwak maka ohci kanawâpahcikêw, ekota ôma kêhcinâhiwêwin kî-ayiwâkihtakwan. Psychological kanawâpacikatêwina êkwa nanâtawihwêwin wâh-wâpahtamowin ay-âskawi isko itahto pisim ispihk ôma kîsihtâwin ohci māmawapiwin.

Ôma IRSSA pakitinamwak êkwânihi ayisiyiniwak ka-wîhikasocik isi atâmêyihâtakosiwak omâynikêwak ô-miyikosiwiniwaw ta-wihtamahk ohci ôhi mâynikêwina êkwa ta-pakitinam wiya owihtamakêwin isi kanawâpahcikêw. Atâmêyihâtakosiwak ô-mâynikêwak, kî-itêyihâtakosiwak nîpawîstamakêwak, namôya mawinêhikêwak isi ôma paminikêwin. Namôya ayawak miyikosiwin ta-itohtêcîc ôma ô-natotamakêw māmawapiwin maka ta-kî-natotam wiya tipiyawê māmawapiwin itohtêw asici onîsôhkamâkêw êkwa ô-paminikêw ayisiyiniw.

²⁵ Kiki ayiwak kiskêyihamohiwêwin isi ohci wîchihwêw nanatohk Ayamihêwikamik osihtikâtêwina pîhci IAP māmawapiwin, wapahta "Ôma Otatoskêwin ohci Ayamihêwikamikwa pîhci ôma IAP", Publications: Ka-pâyako isihcikêhk Kanawâpacikatêwin Paminikêwin (IAP) Âcimostâkêwin-masinahikanahk, Nêhiyaw Kîsikâw Kîskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis, 12 Nîski-Pîsim 2014, <http://www.iap-pei.ca/pub-eng.php?act=factsheets/church-role-eng.php>.

²⁶ Māmawapiwin ohci ôma Iyikohk Mêstinikêwin natotamawin êkwânima mana nêwo ahpô niyana kîsikaw isko.

I *têyihamowina êkwa Tipahikêwin:* Kanawâpahcikêwak ta-kwayâcihtâw wiya otêyihamowina ispihk ka-otihikohkikh ohci ôma ô-mawinêhikêwak iskwêyânihk kiskinawâpahtahiwêwin. Ôma itêyihamowin ta-kî-astêw ka-kî-itahkamikahk kiskêyihamohiwêwin ohci natotamakêw, kiskinwahikêwin ohci mâyinikêwina êkwa ôma ô-natotamakêw ô-kêhcinâhiwêwin, êkwa ôma kanawâpahcikêwak omiskamowina. (Pichi ôma paminikêwin ka-nakiskamohtatam 2009, ôma "Apihcî-Masinahikan Itêyihamowin" ta-kî-sîpâ wâh-wîhkâc nâkatohkêwina pimohtacikâtêk ohci okanawâpahcikêw ôma kîsihtâwin ohci mâmawapiwin. Ayiwâk kiskêyihamohiwêwin ohci Apihcî-Masinahikan Itêyihamowina ta-pakitikâtêw mêtastis ôma Kiskinwahikêwin.)

IAP Mâmawapiwin

Ôma itêyihamowin ta-kîsêyiham ôma akihtâson ohci tipahikêwin iyikohk kîspinamâkosiwin. Pichi ôma IAP Model, tipahikêwin kêhcinâhiwêwin êkwânima itêyihâkwan ohci wiyasiwâcikêwin kî-pîsâkwan pîhci ôma Nahêyihotwin Têpêyimowin, ohcipayiwîn ohci kêhcinahiwêwin ohci kitimahiwêwin, ohcitaw kakwatakihtawina, isihkawêwin ayimipayiwîn, êkwa mîna wanihtawin nahipayiwîn ka-kî-mosihtacik ohci natotamakêwak êyiwêhk ohci kitimahiwêwin. Oyêcikêwin kî-miyawak oki kanawâpahcikêwak ta-pîtosîtotâhk tipahikêwin pîhci iyikohk ohci wiyasiwâcikêwin ka-kî-ohcipitam ohci ôma Model. Ôma itêyihamowin mîna ta-mâmiskôcikâtêw kiko Nikanihk Nakatohkakikêwin Oyêyihcikêwin ka-kî-takwastahk ohci natotamakêw êkwa ôma akihtâson ohci sôniyâwi-wîchihiwêwin êkwânima iyikohk kîspinamâkosiwin kiki êkwânima Oyêyihcikêwin.

Ôma itêyihamowin ta-itisahikâtêw isi natotamakêw ahpô okakêskimiwêw ka-pimohtêstahk êkwa isi Kânata. Nanapo mawinêhikêwak ta-kî-têpakêyimowak mahti ê-ki-otinahk ôma itêyihamowin ahpô nawasonikâtêw kanawâpahtamowin.²⁷ Kîspin kanawâpahcikêwin kî-nawasonikâtêw, awa Okimâhkân Kanawâpahcikêw ta-nawasonêw kotaka kanawâpahcikêw ta-kanawâpahtahk ôhi masinahikana ka-astekihk êkwa mîna tâpasinahikan ohci mâmawapiwin. Kîspin ka-wapahta kanawâpahcikêw êyotastaw

nistam ohci itêyihamowin, kiko mawinêhikêw ta-kî-nawasonam ôma natotamawin ta-kawi wâpahcikâtêk ohci kotak kanawâpahcikêw. Kawi ka wâpahcikâtêk itêyihamowin êkwânima osihcikâtêw iskwêyânihk itêyihamowin isi ôma IAP natotamawin; namôya kîkway miyikowiwîn ohci natotamawin ohci ôma IAP itêyihamowin isi Wiyasiwêwinohk.²⁸

Ispîhk ôma itêyihamowin kî-otinikâtêw ahpô kîsihchikâtêw, Kânata kî-pimohtataw ôma tipahikêwin akihtâson. Kîspin natotamakêw namôya kî-pimohtêstamiwaw ohci owiyasiwêw mêkwac ôma mâmawapiwin, iskwêw/napêw piko ta-masinahikêhat ispihk ôma – tipahikâtêw ohci Kânata – ta-pakitinahk ka-pêyako isihchikêhk wiyasiwêwinohk kakêskimiwêwin isi ôhi mâkohtâwina ohci ka-otinikâtêk kîspinamâkosiwin. Ka-pimohtacikâtêk ôma sônîyâwasinahikan tipahikêwin ay-âskawi otihiko nanitaw nêwo isko nikitwasik ispayin. Ispîhk ôma tipahikêwin kî-iyikohk kîspinamâkosiwin, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis ta-wihtam isi Ayamihêwikamikohk, pakitinâtêw nahiyikohk isi ta-itisahikâtêk masinahikan ohci Ayamihêwikamik Onikanêw êkwa ôma Ayamihêwikamik omihtâtêyêhtamowin.

Kânata ta-tipahikêw ayiwakês 15 per cent ohci iyikohk tipahikêwin isi kîspinamâkosiwin wîchihiwêw isi ôma ô-natotamakêw owiyasiwêw

tipahikêwin. Natotamakêw ta-kî-nâkatêyiham kiki ta-tipahikêw GST/PST/HST isi natotamakêwak owiyasiwêw tipahikêwin.²⁹ Iyikohk isko akihtâson owiyasiwêw otahicikêwin isi natotamakêw êkwânima 30% ohci tipahikêwin kîspinamâkosiwin. Natotamakêw ta-kî-nâkatêyiham kiki tipahikêwin kiko akihtâson ayiwakês ohci Kânata owîchihiwêwin isi owiyasiwêw tipahikêwin. Owiyasiwêwak namôya pakitinawak ta-otinahk kiko third-party kakêkinikêwin, wipac soniyawi tipahikêwin, ahpô itakihtêwin mêyinikêwin ispihtêyihâkwan asici paminikêwin ôma masinahikan ohci akihtâson ka-tipahamahk isi natotamakêw.

Kanawâpahcikêwak ta-wâpahtamwak owiyasiwêwin tipahikêwin ta-kêhcinahot êkwânima kî-pîhci iyikohk ohci ka-itastêk pîhci Wiyasiwêwinohk sîhkihikêwina yahkohtêwin isi ôma IRSSA, ahpô kîsêyiham kîspin êkwânima "nahiyikohk mîna nahipayiwîn". Kîspin kanawâpahcikêw kîsêyiham êkwânima tipahikêwin namôya nahiyikohk, napêw/ iskwêw ayaw sohkatisiwîn ta-aciwinam.³⁰ Nanapo natotamakêw êkwa onîsôhkamâkêwa ta-kî-natotam ôma owiyasiwêwin tipahikêwin sîhkihikêwina, pîhci ôma paminikêwin ôma sîhkihikêwina ta-wâpahcikâtêw ohci kotak kanawâpahcikêw.

²⁷ Nanapo ôhi Standard êkwa Complex Track natotamawin, kiko mawinêhikêw ta-kî-nawasonam wapakikêwin kîspin ôma IAP Model namôya kî-katawa âpacihcikâtêw. Natotamakêwak piko ta-kî-nawasonamwak wapakikêwin ohci Standard Track itêyihamowin ta-kiskêyihakwahk kîspin kî-pîsâkwan ka-kîhkanakwahk êkwa nakinikâtêw patapahtamowin. Awa Defendant ta-kî-nawasonam wapakikêwin ta-kiskêyihakwahk kîspin itêyihâkwan ê-kî-pîsâkwan ka-kîhkanakwahk êkwa nakinikâtêw patapahtamowin pîhci ôma Complex Track natotamawin piko.

²⁸ Wâh-wîhkâc êkwa mitoni asâwâc nâkatohkêwina, ta-kî-ihkaton "âstamehk miyikosiwin ohci oyasiwêwin kâhchitnikâtêw" isi Wiyasiwêwinohk ôma iskwêyânihk itêyihamowin ohci IAP, kîspin êkwânima itêyihamowin kiskinawâchicikâtêw sakohikêwin ta-âpacihkat ôhi mâmiskôcikâtêwinahk ohci IAP êkwa mîna tipahikêwin itasiwêwin. Kiki isi ta-natonikâtêk oyasiwêwin kâhchitnikâtêwin, natotamakêwak mîna piko ta-kî-mêyinhk kahkiyaw kanawâpahtamowin miyikowiwîn pîhci ôma IAP.

²⁹ Tako-tipahikêwin namôya kî-tipahikâtêwa kîspin kahkiyaw wiyasiwêwinohk atoskêwin kî-itotemakan pîhci iskonikanihk kiki kahkiyaw Iskonikan-Iyiniwak.

³⁰ Wâh-wîhkâc pikiskwâtamowina – ispihtêyihâkwan asici substandard sôhkisiwin ohci natotamakêw okakêskimiwêw ka-pimohtêstahk – kanawâpahcikêwak aciwinam owiyasiwêw tipahikêwin astamehk iyikohk ohci Kânata 15% owichihiwêwin.

M asinahikêhiwêw, nawasônîkêwin êkwa nakinkêwin ôma nîkânôhtêwîwîn ohci Okimâhkân Kanawâpahcîkêw

- Masinahikêhiwêw, nawasônîkêwin, êkwa pakitêyîhtamowîn nakacîhtamohiwêwin kiki kanawâpahcîkêw
- Kakêskimiwêwin ôma ohci Okimâhkân Kanawâpahcîkêw, kwêskâtisiwîn ahpô nakinkêwin ôma masinahikêhiwêwin ohci kanawâpahcîkêw
- Masinahikêhiwêwin êkwa nawasônîkêwin experts kiki psychological kanawâpacikatêwina
- Itêyîhtamowîn kiko asotamâkêwin sîhkimiwêwin ohci Okimâhkân Kanawâpahcîkêw isi ôma masinahîkan ohci IAP mîna ta-pakitinahk kakêskimiwêwin isi kiko âyimihîwêwina ka-nokwahkihk
- Osîhcîkâtêwin paminîkêwin miyonâkohtâwîn kakêskwêwin isi ôma NAC
- Pisîkêyîhcîkêwin ôma yahkohtêwin ohci IAP

Ôma Pîmpayîhtâwîn Mâmawohkamâkêwaw kî-osîhtcîkâtêw Technical Sub-Mâmawohkamâkêwaw ta-mâmiskôcîkâtêk complex âyimihîwêwina kwayaskwêyîhcîkêwin isi ôma paminîkêwin ohci IAP êkwa mîna Bilateral Sub-Mâmawohkamâkêwaw ihtakon ohci Kânata êkwa natotamakêw onîsôhkamâkêw ta-nâkatohkâtahk nâkatohkêwina wâwîs kwayaskwêyîhcîkêwin isi âyimihîwêwina tastaw êkwânîki mawînehîkêwaw.

Okimâhkân Kanawâpahcîkêw: Nawasonaw ohci ôma Pîmpayîhtâwîn Mâmawohkamâkêwaw mîna kêhcînâhowîn ohci ka-kanawêyîhcîkêcîk Wiyasiwêwinohk, awa Okimâhkân Kanawâpahcîkêw kî-nâkatêyîhtam kiki pisîskêyîhcîkêwin ôma kîkinîkâtêwin ohci IAP êkwa ta-astât masinahîkêsiwîn êkwa iyîkohk itasiwêwin kiki awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis. Ohi nâkatêyîhtamowîna asîci:

- Nîsôhkamâkêwin pîhci ôma nawasonîkêwin ohci, kakêkinîkêw atoskêwin

êkwa pakitinam kakêskimiwêwin isi kanawâpahcîkêwaw; yahkohtêwin nakacîhtamohiwêwin pîmpayîhtâwîna; êkwa nâkatohkâtîcîkêwin sôhkisiwîn âyimihîwêwina

- Kwayâcîhtâw sîhkimiwêwin ispîhtêyîhtâkosiwîn ohci IAP kiki itêyîhtamowîna ohci ôma Pîmpayîhtâwîn Mâmawohkamâkêwaw
- Nakatohkatam wâpahtamowîna ohci kanawâpahcîkêwaw ô-têyîhtamowîna ispîhk ka-nawasonîkâtêk
- Yahkipitam ôhi nâkatohkêwin ohci Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis
- Mâmawapiwîn natotamawîn ohci natotamakêwaw êkwânîki ô-natotamawîn kî-itêyîhtâkwan namôya kaskîhtamasow kiki admission
- Kwayâcîhtâw wîhtamâkêwina isi Wiyasiwêwinohk êkwa mîna Pîmpayîhtâwîn Mâmawohkamâkêwaw

Ata namôya mâmiskôcîkâtêw pîhci ôma IAP Model, Deputy Okimâhkân Kanawâpahcîkêwaw kî-nawasônaw ta-nîsôhkamâkêw isi Okimâhkân Kanawâpahcîkêwaw ka-nakatohkâtahk ôma okanawâpahcîkêw atoskêwin.

Nêhiyaw Kîsikâw Kîskinwahamâkêwina Okanawâpahcîkêw

Masinahîkêsis: Awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis kî-nâkatêyîhtam kiki ôma pamihtâwîn mîna paminîkêwin ohci IAP. Pakitîkâtêw kîskêyîhtamohiwêwin ohci IAP; wâpacikatêw kaskîhowîn ohci natotamawîn; pakitîkâtêw paminîkêwin isi pêyako-pimohtêstamasow natotamakêwaw; kwayâcîhtâyahk êkwa osîhtaw oyêyîhcîkêwin kiki mâmawapiwîn; nakatohkatam ôma Group IAP pîmpayîhtâwîn; êkwa wâh-wâpahtam mîna wîhtamekêw isi sôhkisiwîn ohci ôma IAP. Awa Executive Director ohci Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis wîhtamakêw isi awa Okimâhkân Kanawâpahcîkêw ohci IAP pîmpayîhtawîn ahpô kanawâpahcîkêw pisîkêyîhtamowîn, êkwa isi Deputy Okimaw ohci ôma nâkatêyîhtam Department ôma Kîhci-Okimânâhk ohci Kânata isi sônîyâwî-wîcîhiwêwin êkwa wîcîhiwêwina nâkatohkâtîcîkêwîn.³⁴

Dan Shapiro (namahtînihk, 2013-2021) êkwa Dan Ish (2007-2013) kî-paminîkêwaw isi Okimâhkân Kanawâpahcîkêw pîhci ôma IAP. Ted Hughes (tastawâyîhik) êkwâna Okimâhkân Kanawâpahcîkêw pîhci ôma ADR (2003-07).

³⁴ Pâmwâyês Pâskâwîhowî-Pîsim 2008, awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis êkwana kî-pahki ohci ôma Department ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kîskinwahamâkêwina Sôhkêyîhtamowîn Kânata (IRSRC). Ispîhk IRSRC kîkinîkâtêw pîhci isi Okimânâhk Kîhci-Kamîkohk Nêhiyaw Paminîkêwin êkwa Kîwêtinohk Osîhtcîkâtêwin (DIAND), awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis kî-kîkinîkâsow pîhci DIAND. DIAND kî-mwêstas isêyîkacîkâtêw Nêhiyaw Paminîkêwina êkwa Kîwêtinohk Osîhtcîkâtêwin, êkospîhk Nêhiyaw êkwa Kîwêtinohk Paminîkêwina Kânata (INAC). Pîhci 2019, INAC kî-pahkaniwîn isi nîso departments, asîci awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsis kî-pahki ahaw Kîhci-Nêhiyaw Wîcîhitowîn êkwa Kîwêtinohk Paminîkêwina Kânata (CIRNAC).

K *ihci-Okimânâhk ohci Kânata:* Êkwa mîna asici otatoskêwin isi defendant pîhci IAP natotamawin, Kihci-Okimânâhk ohci Kânata kî-nitawêyihcikâsow ohci IRSSA ta-pakitinahk iyikohk wîchihwêwina isi IAP ta-kaskihot pimipayihtâwin pihkohtâwin. Okanawâpahcikêw Masinahikêsis otatoskêwak êkwâniki atoskêwak ohci Kânata, pâhkaci-atoskêw ohci Kihci-Okimânâhk opaminikêw êkwa sôniyâwi-wîchihwêwin masinahikêsiwin êkwa pimipayihtâwin. Êkosi, ata Kihci-Okimânâhk ohci Kânata namôya kî-ayaw kêhciwak otatoskêwin isi ôma kanawâpahcikêwin paminikêwin, kî-ayaw nâkatêyihomawin kiki êkwa ka-âpacihtâhk pimipayihtâwin ohci sôniyâwi-wîchihwêwin êkwa ayisiyiniw paminikêwin elements ôma ka-paminikâtêk ohci IAP.

Yahkohtêwin ôma IAP: Mawinêskakêwin êkwa Naskwêhamâkêwin

Ohi sihcisayawina ohci ka-sohkê kaskihtahk iyikohk ohci natotamawina, namôya kî-nokwan âyimihiwêwina, êkwa mîna nâkatohkêwina ohci pikwana ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyniwak kî-nakiskikâtêw iyikohk mawinêskakêwina pîhci yahkohtêwin ôma IAP. Êkwanihi natawêyihkâkwan kape-ayi wâpahtamowina ohci Pimipayihtâwin Mâmawohkamâkêwak, awa Okimâhkân Kanawâpahcikêw, êkwa mîna Okanawâpahcikêw Masinahikêsis ta-mâwaci iyikohk pimohtêman isi nitawêyihcikêwin ohci ôma IAP.

Ôma Mâmiskôcikâtêwin: Natotamakêw-Itâpisiwin Nakiskamakêwin:

Ôma IAP kî-itêyihkwan itowahk paminikêwin êkwânima nîkânohkêman isi natotamakêw mitoni êkwa pakitikâtêw pisiskêyihcikêwin, nîsôhkamâkêwin, mîna nahiyikohk miyowîchihwêwinihk wâsakâskamihtawin. Âhkamêyimowin ta-pisiskêyihcikâtêk natotamakêw-itâpisiwin nakiskamakêwin kî-pimpaychikâtêw sapo kahkiyaw ispihtêyihkâkosiwin ohci IAP.

Nîkânîhk ohci mâmawapiwin, awa natotamakêw ta-kî-wihtam ka-akâwata kiki ita pâyakwayahk; itowahk ayisiyiniw awa kanawâpahcikêw; mahti ê-kî-nitawêyihk paminikêwin pamîstakêwin, mâmawohkamâtowin, Kêhtê-Aya, maskawâtisiwin paminikêwin Otatoskêw, êkwa/ahpô Ayamihêwikamik pimohtêstamakêw ta-itohtê; êkwa kipsin nitawêyimêw otîwêstamakêwa. Êwako ôma pihkohtâwin isi Okanawâpahcikêw Masinahikêsis ta-kahtê kêhcinahot tahto mâmawapiwin kî-wiyastêw wasakam ôma ka-pikiskwacikâtêk akâwâtamowin ohci pikwana natotamakêw. Ôma paminikêwin mîna pâyasêyihomawin isi natotamakêw ohci nâkatêyihomawin mîna mawinêskakêwin ohci ta-osihcikâtêk oyêyihcikêwin êkwa ta-tipahikihk kiki papâmâchîhîwin isi mâmawapiwin.

Maskawâtisiwin paminikêwin Otatoskêwak – pakitikâtêw ohci Maskawâtisiwin Kânata – kî-ihkâkon sapo ôma mâmawapiwin, kîspin natotamakêw nawasonam. Miscahîs êkwâniki paspîwiyniwak ahpô osâmi wêyihkâkîhîkôt ohci ôma aniskaciwin âyimihiwina ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik, miscetwaw pikiskwatmwak isi ô-natotamakêw opikiskwêwin, êkwa mîna kî-kiskêyihomawak ohci isihcikêwin nakayâskamowina êkwa ihtakon maskawâtisiwin paminikêwina ciki natotamakêwak owikiwahk mâmawâyâwinihk. Êkwa mîna, Kânata sôniyâwi-wîchihwêwin 24-hour ayimipayiwin mosci sêwêpîcikan paminikâtêw ohci nakacihtamohiwêwin Nêhiyaw kakwâtahkîhtâwin okakêskimiwêwak.

IAP mâmawapiwin kikinamwak isihcikêwin isistawin ohci ô-natotamakêw nawasonikêwin, êkwa natotamakêwak ta-kî-petawak kihcitwâw kîkway ta-mêkiwîwîchik sôhkisiwin. Ôma waskawêwin ta-kwayâcihtahk ôma pâyakwayahk wîchihwêwin ta-isi ositahk mâmawapiwin mamawaci nakayâskamowin isi iyikohk, asici awa natotamakêw mana apiw îtawiyaw maka ohtiskiwêw kanawâpahcikêw ta-wehcasik pikiskwêwin. Awa kanawâpahcikêw âpacihtâw inquisitorial yâyaw adversarial nakiskamakêwin nisitawêyihcikêwin ohci pikwêyihomawin, pakamahikâsowin, mîna ayamihêwâtisiwin kipsikakêwin ka-wihtamakêw ôhi acimowina kî-ayimihikêw awa natotamakêw.

Resolution Nanâtawihwêwin Paminikêwin Otatoskêw Debbie Cielen pamihêw ayiwâk mitâtahtomitanaw natotamakêwak ita IAP mâmawapiwina.

Awa IRSAS otayokêw mamiskotamâkêw ôki Resolution Nanâwâhiwêwin Paminikêwin Otatoskêwak pîhci London, ON.

Ôma IAP kanawêyihitam ôma pamistakêwin ohci mitâhtomitanaw ka-pêyako isihcikêhk kanawâpahcikêwak māmawaci ispaskitêwin.

Pakitinkâtêw Kiskêyihitamohiwêwin Ohci ôma IAP:

Ohci 2006 sapo isko 2012, kî-ihitakon nêwo wiyasiwêwinohk-sîhkihikêwomowin Kanawâpahcikâtêwin Pimipayihtâwina itasinahikâtêwin ta-kêhcinahowet nisohtamowin ohci ôma IRSSA. Ohi pakitinamwak kiskêyihitamohiwêwin ohci ôma Nahêyihitowin Têpêyimowin; kî-pônipayiwin kiki māmawohkamâtowak kiskinwahamâkanak ta-asehtêcik ohci ôma nahêyihitowin; ôma CEP masinahikan pônipayiwin, êkwa mîna IAP masinahikan pônipayiwin. Kî-âpacitâwak kitohcikan êkwa cikâstêpayihcikan; kêhciwak sipwetisahikâtêwin masinahikana isi Askîhkân-Atoskêwikamik, Pêyakôskânêsiwak Māmawohkamâkêwak Atoskêwikamik, êkwa Otôtêmiwi-Kamik; êkwa mîna website êkwa mosci sêwêpicikan kiskêyihitamohiwêwin. Wihtamatowin kî-osihtikâtêwa isi pikiskwêwina nahiyikohk isi tahto pimipayihtâwin, tâpiskôc Akayâsimowin, Wêmistikôsimowin, Ayaskimow, Innuinaqtun, Siglit, Oji-Nêhiyawêwin, Cîpwêyân (nanatohk dialects, tâpiskôc Gwich'in êkwa Dogrib), Ocîpwêwin, Innu, êkwa Atikamekw. Mamawi, ôhi nêwo yahkohtêwina ohci Kanawâpahcikâtêwin Pimipayihtâwin pihkohtâwak 98% ohci êyikohk ihtasiwin ohci 14 tahtwaw.³⁵

Êkwa mîna, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis yahkipitam wiya iyikohk outreach pimipayihtâwin, kiyokêw ayiwâk 400 māmawâyâwinihk, TRC nâkatohkâtêwina, pwâtisimowin, êkwa māmawapiwin. Isi paminikêwin ohci ôma outreach, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis yahkipitam iyikohk osîhchikêwin êkwânîhi kî-nahêyiham ohci Pimipayihtâwin Māmawohkamâkêwak, tâpiskôc web site, masinahikanisa, âcimostâkêwin-masinahikanahk, cikâstêpayihcikan pakitinkâtêw kiki kiskêyihitamohiwêwin isi kîkway ka-ihkatêyihitakwa ita māmawapiwin, êkwa wâh-wîhkâc kiskinohtahiwêwina kiki natotamakêwak mîna wîchihiwêwak.

Êkwa mîna, itahto kotaka māmawohkamâtowin pimohtacikâtêw kiskêyihitamohiwêwin ohci ôma IAP. Ôma Wiyasiwêwinohk Pisikêyihcikêwin kanawêyihitam mosci sêwêpicikan kiskêyihitamohiwêwin kiki naskomowin kahtêcîhkêwomowina ohci ôma IAP. Kânata wîchihiwêw ôma Nîkânîstamâkêwin êkwa Tipiyawê Kiskêyihitamohiwêwin Pimipayihtâwin isi pakitinam kiskêyihitamohiwêwin ohci ôma IRSSA. Maskawâtisîwin Kânata pakitinamwak

kiskêyihitamohiwêwin mîna paminikêwin ita grassroots māmawâyâwinihk tahtakwâw. Misachîs owiyasiwêwak mîna pimohtêstam ta-pakitinahk kiskêyihitamohiwêwin ohci ôma IAP, mihcêtwâw papâmâcîhîwîwin isi pâtos-âyihk māmawâyâwinihk ta-nakiskawat ôhi ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak.

Mâwaci iyikohk êkwa Pisakosiwin:

Ôma mâwaci iyikohk masinahikana êkwa māmawapiwina nokwan iyikohk pisakosiwin ohci âyimihiwêwina. Kânata nitam ô-kanawâpahcikêwin kî-itêyihitakwan nanitaw iyikohk 12,500 masinahikana ta-astêkihik pâmwayês ôma Takwâki-Pîsim 2012 pônipayiwin.³⁶ Sapiko, ôhi 12,500-masinahikan iyikohk kî-pasci-payin pâmwayês iskêwyanihk 2009, êkwa ispîhk masinahikan pônipayiwin ayiwâk 37,800 masinahikana kî-otihtikowak.³⁷ Tâpiskôc, ôma IRSSA itêyihitam êkwânîhi wîchihiwêwina ta-kî-nitawêyihcikêwa ta-micimihnahk 2,500 māmawapiwin taho askiy, ta-kêhcinahot êkwânima māmawapiwin kîsikaw kiki taho natotamawin ta-ihitakon pîhci kêka-nitataht pisim aspin ohci ka-kî-nisitawêyihitâkwan isi ôma IAP “ahpô pîhci nahipayin isko êkwânima isko kihtwam”, êkwa êkwânîhi kahkiyaw tipêyihitamowina ta- paminikâtêwa pâmwayês Takwâki-Pîsim 2013. Sapiko, ayiwâk 12,500 tipêyihitamowina asay kî-ponicikâtêwa pâmwayês 2012 êkwa êkwânima askiy itahto māmawapiwin ka-micimihcikêhik pasci-payin 4,100.³⁸ Ôma nitawêyihcikêwin âhkamêyimowin ohci kahkiyaw mawinêhikêwak namôya piko yahkipitam wîchihiwêwina ka-itastek isi ôma IAP, maka mîna âhkami miyonâkohtât paminikêwin ta-ayiwâk ta-mâwaci iyikohk pimohtêman isi ômanitawêyihcikêwina ohci IAP.

Kanawâpahcikêw pisakosiwin êkwânima kah-kawi mawinêhikêwin êkwa ka-osâmî wêyihitamihikôt ta-ayawacik iskêwêwa kanawâpahcikêwak, francophone kanawâpahcikêwak, êkwa Nêhiyaw kanawâpahcikêwak.³⁹ Mamawaci ispaskitêwin, ôma IAP kanawêyihitam ayiwâk 100 kanawâpahcikêwak, 8 Deputy Okimâhkân Kanawâpahcikêw, êkwa Okimâhkân Kanawâpahcikêw isi têpakêyimowin itasiwêwin. Ta-pihkohtat ôma, oki Pimipayihtâwin Māmawohkamâkêwak kî-nitawêyihcikasowak ta-nakatohkatahk nêwo nawasonikêwina âpocipayîmakan awasimê nêwo askiy iskoyikohk.

³⁵ Nêhiyaw Kîsikâw Kîskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis, Ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kîskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis Ka-pêyako isihcikêhk Kanawâpacikâtêwin Paminikêwin (IAP) Outreach Wâskâwêwin Wîhtamâkêwin: Nôkocikâtêk Nisohtamowin ohci ôma IAP êkwa mîna IAP Masinahikan Pônipayiwin, (Ottawa: IRSAS, 2012), p. 4.; mîna Hilloft Wîhtamakêwin, “Affidavit ohci Cameron R. Azario, Esq. ohci Kîsîhtâwin Yahkohtêwin IV ohci Kanawâpahcikâtêwin Pimipayihtâwin,” sipwêtisahikâtêw isi Ontario Kîhci Wiyasiwêwinohk ohci Kîhci-Itasiwêwin (2012).

³⁶ Ôma AFN kanawêyihitam kîsâc ohci ôma Nahêyihitowin Têpêyimowin êkwânima iyikohk ohci kitimahiwêwin kitimâhakan iyikohk isko 25,000 êkwa êkwânima wiyastêwin oyêyihcikêwin kiki ôma IAP ta-kî-ohcipayiwini ohci êkwânima ka-ihkatêyihitakwahk: wapahta Mahoney, “Ôma Nahêyihitowin Paminikêwin”, p. 513.

³⁷ Kotaka masinahikana kî-nisitawêyihitâkwahk isi tipêyimowin asîci ôma Wiyasiwêwinohk sîhkihikêwomowin mêtas ispîhk masinahikan pônipayiwin, iyikohk isko ôma akihitason IAP masinahikana isi 38,275.

³⁸ Nanitaw 90 per cent ohci IAP tipêyihitamowina kî-ponicikâtêwa sapo māmawapiwin. Iskopyiwin êkwânîhi kî-ponicikâtêwa sapo Mâmiskôcîkâtêwin Nahêyihitowin Paminikêwin, mâmiskôcîkâtêw capasis.

³⁹ IAP natotamakêwak ta-kî-nawasonêw napêw ahpô iskêwêw kanawâpahcikêw ta-pamihât ô-tipêyihitamowina; isi pikiskwêwina mîna ta-kî-nîkânîhtâkwahk. Kociwin ta-yahkiki Nêhiyaw Kanawâpahcikêw pisakosiwin, oki Pimipayihtâwin Māmawohkamâkêwak âpacitâwak ôma Nawasonikêwîwin kiki Proposals apachîcikana êkwânima pakitinam nahêyihitowin ta- “micimihnahk” kiki Nêhiyaw otatawêyiyiniw, êkwa nôkohtâw Kanawâpahcikêw nahipayiwin sâpô Nêhiyaw Bar Association. Âta wiya ôhi âhkamêyimowina, iyikohk ohci Nêhiyaw Kanawâpahcikêwak namôya ayiwâk 25% ohci kahkiyaw.

Ka-miyopayihatah Natotamawin:

M amawaci nâkatêyihamawin ohci ôma IAP êkwânima ta-kwayaskastâw kahkiyaw natotamawina ka-kî-sipwêtisahikatêk. Ta-isi pihkohtahk ôma, nanatohk mosahkinikêwina ohci mawinêyâkêwin ta-kî- nâkatohkâcikatêkikh.

Namôya waskâwêmak ahpô namôya Ponihtawin Natotamawin:

Ay-askawi, natotamawin itastêw ispîhk ôma namôya kwayaci astêw kiki mâmawapiwin. Pihci atiht natotamawina, êkwânima ohci ayimihowin ta-mosahkinikêk ka- natawêyihâkwahk masinahikana. Tasihkêwina – tâpiskôc tipiyâwê, okimânâhk tipahaskanihk, ahpô okimânâhk onikânîwak mâmawohkamâtowak – namôya kî-ohci ayawêwak otatoskêwa ta-nakiska nawasonikâtêwina kiki ôhi masinahikana isi nahiyikohk isihcikêwin. Tâpiskôc, pâmwayês takwakin 2013, Kipahikaso-kamik Pamîstakêwin Kânata kî-otihtiko 9,000 nawasonikâtêwina kiki kiskêyihamohiwêwin, osihcikêpayin nasihkâc niso askiy. Ta-nâkatohkâcikatêk ôma, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsîs kî-masinaham Memoranda ohci Tipêyimowin asici okimânâhk tipahaskanihk kipahikaso-kamik pamihâwina departments pihci Alberta êkwa Kisiskâciwani-Sîpiy êkwa atoskatam asici okimânâhk onikânîwak ta-osihcikâtêk ayiwak sôhkêyihâkosiwin pihci ôma nitawêyihcikêwin ohci masinahikana. Pihci, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsîs kî-osihcikêw ê-âhkamêyihahkik otatoskêwak ta-atoskatakik asici pâyako-pimohtêstamasow natotamakêwak ta-kahcitinahk ka-natawêyihâkwahk masinahikana isi opimohtêstamakêw.

Awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsîs mîna nakiskamohtatam "Sohkêyihakwan Tipêyihamowina Nâkatohkâcikatêwin Pamihtâwin" isi wâpahtamowin kahkiyaw masinahikana kî-miciminikâtêwa, namôya ponihtawin, êkwa ayiwak niso askiy ohci; pikiskwêw asici natotamakêwak onisôhkamâkêwa ta-nisatawêyihâkwa tanehki natotamawin namôya yahkohcikâtêw; êkwa itisaham natotamawin isi sôhkêyihamowin ahpô nisatawinam kiki ta-kipahikâtêk mîna âhtascikatêw. Nistam ispîhk pamihtâwin, ôma paminikêwin pihkohtaw 90% naskomowin tipihtâwin ohci natotamakêwak onisôhkamâkêw.

Asici mîna sohkêyihakwan nakiskamakêwin isi natotamakêwin paminikêwin, mâka, atiht natotamawin namôya yahkikin. Sîpa ôma IRSSA,

Miscêhîs kîsêyihamowina ohci ôma IAP kî-osihcikâtêwa pihci British Columbia Kihci Wiyasiwêwinohk.

kanawâpahcikêwak namôya ayaw tipêyihcikêwin ta-ânwêhtahk natotamawin namôya piko asici mâmawapiwin, kiyam kîspin onisôhkamâkêw kî-wanihtaw kâhcitinatowin asici natotamakêw, ita ka-natawêyihâkwahk masinahikana mosahkinikêwin namôya kî-itêyihakwan, ahpô ita natotamakêw had poni pimatisiw pâmwayês ta-pakitinahk âcimostâkêwin kêhcinâhiwêwin. Pihci ôma wâh-wâpahtamowin 2011, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsîs wapahtam êkwânima ta-nakitamakêw 1,000 isko 1,500 natotamawin namôya kî-ponicikâtêwa ispîhk ka-ponihtahk ôma IAP.

Êyiwêhk ohci, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsîs, awa Technical Sub Mâmawohkamâkêwak, awa Pimipayihâwin Mâmawohkamâkêwak, êkwa NAC otinam wâh-wâpahtamowin tanisi isi ta-kêhcinahocik kahkiyaw IAP natotamawin piyisk ta-kî-ponicikâtêwa. Oskiyi pimipayihâwina kî-nahêyiham awa Pimipayihâwin Mâmawohkamâkêwak êkwa mîna NAC, êkwa ispîhk 2014 ôma Ontario Kihci Wiyasiwêwinohk ohci Kihci-Itasiwêwin kî-pimohtataw têtêyimowin sîhkihikêw pakitêyihamowin ôma namôya ponihtawin Masinahikana Sôhkêyihamowin Pimipayihâwin (IFRP) isi tipêyihâkosiwin ohci ôma IAP "Kîsihtâwin Pimipayihâwin Wîhtamakêwin".

Ôma IFRP mâcihtân isi niso-yahkohtêwin nakiskamakêwin ta-miyopayihatah natotamawin êkwânima ka-kî-nawac poni-pimihtamakan ohci miyâskamowin. Nistam yahkohtêwin kikinikâtêw Sohkeiyihakwan Tipêyihamowina Nâkatohkâcikatêwin paminikêwin. Kîspin êkwânîhi namôya kaskihowak, ôma natotamawin

ta-kî-itisahikâtêw isi File Nâkatohkâcikatêwin Kanawâpahcikêw êkwana namôya kî-mamawinikêw cihkâstêpayihcikan pikiskwêwina asici êkwanikik mawinêhikêwak êkwa ta-otina yahkohtêwin ta-kîsihtahk ôma natotamawin.

Kîspin êkwânima namôya apatan isi yahkohtêwin, "Kihci Sôhkêyihamowin Kanawâpahcikêw" kî-nawasônaw asici tipêyihcikêwin ta-otihtokocik kiskinawâpahtahiwêwin ohci oki mawinêhikêwak, ascikâtêw natotamawin kiki mâmawapiwin asici ahpô nama kîkway masinahikana, êkwa osihcikâtêw "Sôhkêyihamowin Kiskinohtahiwêwin" êkwânima ta-kî, sîpâ atiht nâkatohkêwina, ka-nitawêyihcikêw ta-poni-pimihtamakahk natotamawin. Ôma paminikêwin asici miyikosiwin ohci wâpahtamowin êkwa ahpô itikwê kiki kawi ta-kî-itêyihamowin ohci Okimâhân Kanawâpahcikêw.

Kîkac 60 per cent ohci natotamawina ka-itisahikâtêkikh isi IFRP kî-mwêstas kaskihowak ta-itocikâtêkikh êwako mâmawapiwin stream ahpô kotaka nikanêyihakwan nakiskamakêwina.

Wanihikasowak Natotamakêwak:

Kotak ispîhtêyihâkosiwin ohci ôma Kîsihtâwin Pimipayihâwin Wîhtamakêwin êkwânima nakiskamohtatam ohci Wanihikasowak Natotamakêwak Protocol. Êkospi aspin, êkwânima kî-itêyihakwan êkwânima kâhcitinatowin kî-wanihikasowak nanitaw 300 natotamakêwak, ahpô isi poni pimatisiwin, kî-ayawak âhkosiwikamikohk ahpô kêhtê-aya kamik, namôya ita ta-wikit, ahpô kî-pikiw mîna wihtamiwêw onisôhkamâkêwa.

Sîpa ôma Protocol, awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsîs ta-kakwê kahcîtinêw "wanîhîkasowak" natotamakêwak âpacîhtâw yahkohtêwin isi kahtêcîhkêwîwin nakîskamakêwin maka mîna manacîhtaw nîsitawêyîhtâkosiwin. Nîstam, internet natonîkêw êkwa wâpahtamowîn ohcî kîskêyîhtamohîwêwin ita ka-masînahîkâtêk ta-wapahcîkâtêw. Ispîhk êkwânîma, kîskêyîhtamohîwêwin ta-natonîkâtêw ohcî nanatohk kihcî-okîmânâhk departments. Pîyîsk, kîskêyîhtamohîwêwin ta-kî-natonîkâtêw ohcî paminîkêwin ayîsiyîniwak ka-nîsitowînahcîk pîhçî ôma ô-natotamakêw masînahîkan, Sôhkêyîhtamowîn Maskawâtîsiwîn Paminîkêwîn Otatoskêwak, sîmâkansînahk detachments, ahpô kotakak. Ta-kaskîhot ôma, Wîyasîwêwinohk sîhkîhkêwîwin kahkiyâw tipîyâwê êkwa kîmôci-ayî osîhtcîkâtêwin, tasîhkêwîna, êkwa pamîhâwîna pîko, kîpsîn nawasonîkâtêw ohcî awa Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsîs, pakîtinam kâhcîtinatowîn kîskêyîhtamohîwêwin ispîhtêyîhtâkosiwin ita ka-ayat ohcî IAP natotamakêwak.

Kîspîn ka-Wanîhîkasocîk Natotamakêw mîskawaw, îskwêw/nâpêw masînahîkana kawî îtisahîkâtêwa ka-îsî nahîskâmômakahk IAP masînahîkan pîmakotêwin. Kîspîn natotamakêw namôya kî-mîskawaw, namôya-pîkîskwêw, ahpô namôya wîchîwêw îsî ôma IAP, îskwêw/nâpêw masînahîka kî-îtisahîkâtêw îsî namôya ponîhtawîn Masînahîka Sôhkêyîhtamowîn Pîmîpayîhtâwîn (IFRP).

Aspîn ohcî Kîsê-Pîsîm 2019, okî Wanîhîkasocîk Natotamakêw Protocol kî-âpacîhtâwak pîhçî 841 masînahîkana, ka-pîmohtêstahk 771 kihçî natotamakêwak.⁴⁰ Êwako ohî, 546 natotamakêwak kî-mîskawaw êkwa onatotamowîn kawî îtisahîkâtêw ka-îsî nahîskâmômakahk masînahîkan stream ahpô kakêkînatêw kotak nîkanêyîhtakwan tipêyîhtamowîna nâkatohkâcîkâtêwîwin nakîskamakêwîwin. Ka-îskopayîkîhk natotamowîna kî-îtisahîkâtêwa îsî ôma IFRP ahpô namôya-kî-nîsitawêyîhtâkwan.

Natotamowîn asîcî Kîskînwahamawâkan-ohcî-Kîskînwahamawâkan Atâmêyîhtâkosiwîn:

Ôma IAP pakîtinam kîkî tipahîkêwîwin îsî kayâhtê kîskînwahamawâkanak ohcî Nêhîyâw Kîsîkâw Kîskînwahamâkêwîna ka-kî-môsîhtacîk kîtimahîwêwîwin ohcî wîcî- kîskînwahamawâkanak. Mâka, tipahîkêwîwin ohcî atîht êkwânîhî natotamowîna nîtawêyîhcîkêw kêhcînahowîn êkwânîkî otatoskêwak kîskêyîhtamowîn ahpô ta-kî-kîskêyîhtâw ohcî kîtimahîwêwîwin. Ayîs ta-kî-ayîman kîkî pîkwana natotamakêw ta-kaskîhot, ôma IRSSA natotam êkwânîma:

"Asîcî manacîhîwêwîwin îsî kîskînwahamawâkan-îsî-kîskînwahamawâkan kîtimahîwêwîwin atâmêyîhtâkosiwîwin, kihçî-okîmânâhk ta-atoskêw asîcî mawînhîkêwîw ta-osîhcîkâtêk otîhtîkowîna kîkî ka-kîsîhcîkâtêk wâh-wâpahtamowîn kîkî mîskîkâtêwîwin, nîpawîstamakêw ahpô atâmêyîhtâkosiwîw omâyînîkêwîw kahtêcîhkêwîwîna, ahpô kayâhtê DR ahpô IAP itêyîhtamowîna kwayaskwêyîhcîkêwîwin îsî ôma Ô-natotamakêw atâmêyîhtâkosiwîwin."⁴¹

Mîtonî nîkan, ita kwayaskwêyîhcîkêwîwin otîhtîkowîna ohcî otatoskêw

kîskêyîhtamowîn îhtakon, Kânata pakîtinamîwêwak wîyawaw tipêyîhtamowîna-îsî-tipêyîhtamowîna itasîwêwîwin kîkî itahto natotamowîn.⁴² Kânata mîna kanawêyîhtam êkwânîma otîhtîkowîna kî-îhtakon post-dated ô-natotamakêw îtohtêwîwin kî-namôya kwayaskwêyîhcîkâtêw îsî êkwânîma natotamowîn. Pâsçî itahto askîy, awa Okîmâhkân Kanawâpahcîkêw pîmohtataw îyîkohk Sîhkîmîwêwîwin nâkatohkâcîkêwîwin tanîsî îsî ôhî otîhtîkowîna ta-kî-îhtakohk îsî natotamakêwak onîsôhkâmâkêw êkwa tanîsî îsî natotamowîn asîcî kîskînwahamawâkan-îsî-kîskînwahamawâkan atâmêyîhtâkosiwîna ta-kî-îsî paminîkâtêkîhk. Ôma ponî-pitam itêyîhtamowîn ispîhk Opînyîwêhowî-Pîsîm 2013 êkwânîma Kîhçî Masînahîkan ohcî Otîhtîkowîna, kî-osîhcîkâtêw ohcî Kânata êkwa kayâhtê pîko îhtakon îsî kanawâpahcîkêwîw, ta-kî-îhtakon êkwa îsî onîsôhkâmâkêw.

Mâka, tahto kîskînwahamawâkan-îsî-kîskînwahamawâkan natotamowîn kêyîpîcî pîsîskâpahcîkâtêwa êkwânîhî pîko otîhtîkowîna ka-ohçîpîyîkîhk ohcî tipêyîhtamowîna ka-kî-asay kîsêyîhtam. Kî-nîsitawînakwan, ata, ahpô îtkwê ta-kî-, nîkanîhk, îhtakon kotak natotamowîn ta-ohçîpîtam otîhtîkowîna ohcî nîsôhkâmâkêwîwin îsî natotamowîn. Êwako ohcî, ispîhk Manitowî-Kîsîkîni-Pîsîm 2013, okî Pîmîpayîhtâwîwin Mâmawohkamâkêwîw nahêyîham "Kîskînwahamawâkan-îsî-Kîskînwahamawâkan Otîhtîkowîna Pâmîhtâwîn" paminîkêwîwin pîhçî itahto Kânata pakîtinamwak masînahîkan ohcî natotamowîna pîhçî ita pamwâyêw-mâmawapîwîwin ispîhk ôma namôya ka-nîsitowînahcîk ê-ayâcîk nawac kêhcînâc ta-ohçîpîtahk oskayî otîhtîkowîna êkwânîhî ta-kî-maskot ohtîso kotak natotamowîn. Ka-mâmawapîkîskwêwîw pîkîskwêwîna kî-mîcîmînîkâtêwa ta-kîsêyîhtahk mahtî wâh-wîhkâc tipêyîhtamowîna ta-kî-pêhtahkîkî pamwâyêw masînahîkan ponîhtawîwin.

Ôma paminîkêwîwin kî-natawêyîhtâkwan îsî ayîwâkês kanawâpahtamowîn ispîhk, Takwâkî-Pîsîm 2017, Kânata sîpêwîsîham Nawasonîkâtêwîwin kîkî Kîskînohtahîwêwîwin îsî Wîyasîwêwîwinohk. Kânata ayamîhtôtam Okîmâhkân Kanawâpahcîkêw êkwa ka-nawasônîhcîk kî-namôya katawa apacîhcîkâtêw "paminîkêwîwin nahîyîkohk" kêyîwêhk itasîwêwîwin kîkî wâpahtamowîn ohcî natotamowîn êkwânîma ka-kî-ânwêhcîkâtêk ohçîpîyîwîwin ohcî kwêtamâwîwin kêhcînâhowîwin ohcî otatoskêwak kîskêyîhtamowîwin, ispîhk mêstasîs otîhtîkowîna – kîspîn e-kî-îhtakon ekopsîhk nîstam itêyîhtamowîwin – ta-kî-kîsîhcîkâtêw îsî Kîspînamâkosiwîwin nahêyîhtowîwin kîkî îsî natotamakêw. Kânata otapîwîwin kî-wîhtam ohcî British Columbia Kîhçî Wîyasîwêwîwinohk, kîko mîcîmînam pîko Pîsîkêyîhcîkêwîwin Wîyasîwêwîwinohk ohcî Nêhîyâw Kîsîkâw Kîskînwahamâkêwîna Nahêyîhtowîwin Têpêyîmowîwin ayaw tipêyîhcîkêwîwin ta-kawî-yohtêna IAP natotamowîwin.

Âta wîya ôma Wîyasîwêwîwinohk otêyîhtamowîwin, ispîhk Nîskî-Pîsîm, 2018, Kânata wîhtamâkêw êkwânîma ta-kawîwapahtam kîskînwahamawâkan-îsî-kîskînwahamawâkan natotamowîn ka-kî-ânwêhcîkâtêk kîkî kwêtamâwîwin kêhcînahowîwin ohcî otatoskêw kîskêyîhtamowîwin, ita pâmwayêw-îtêyîhtamowîwin otîhtîkowîna ohcî otatoskêw kîskêyîhtamowîwin ta-kî-nîsôhkâmâkêw ômanatotamakêw. Kânata îtwêw êkwânîma ita nahîyîkohk ôma itasîwêwîwin, îtowahk tipêyîhtamowîna ta-kî-pakîtêyîhcîkâtêw wayawîtmîhk ohcî ôma IAP.

⁴⁰ Spâ atîht tipêyîhtamowîna, natotamakêwak kî-mîskawaw êkwa mwêstas ta-wanîhîkasowak kâhcîtinatowîwin kawî, îtôcîkêmakîkî kîhtwam îtisahîkêwîwin ôma masînahîkan îsî Wanîhîkasowak Natotamakêw Protocol.

⁴¹ IRSSA, Schedule D, Appendix VIII. Pîhçî ôma IAP Model, namôya kî-îhtakon nîtawêyîhcîkêwîna ta-kêhcînahîwêwîw otatoskêw kîskêyîhtamowîwin pîhçî ôma tipêyîhtamowîna ohcî kîtimahîwêwîwin êkwânîma ayîwak ka-nôcîtâhk ahpô âpacîhtamohîwêwîwin.

⁴² Kîhçî-Okîmânâhk ohcî Kânata osîhtawak ayîwâk 4,500 otîhtîkowîna mêstas kwayaskwêyîhcîkêwîwin kêhcînahîwêwîwin ahpô mîskîkâtêwîwin ohcî kanawâpahcîkêwîw kî-îhtakon.

Wînipêk Mâmapawîwin Kamik

Mâmapawîwina:

Nanihiwêwin êkwa Kisiskâpayowin Paminikêwina:

Ô ma IRSSA nitawêyihîtamwak êkwânîhi masinahikana ohci kêhtê-ayak natotamâkêwak êkwa êkwânîki ka-nêsowâtisicik ta-nîkânêyihîtâkosiwak. Isi paminikêwin, êwako ôma kî-nakiskikâtêw iyikohk pamihtâwin mawinêskakêwina. Nistam êkwânîma ta-kîsêyihîtakwahk êkwânîki natotamâkêwak kiki ta-kî-nasihkâc nakinam ô-kaskihîtâwin ta-wîchihwêcîk. Ta-nâkatohkâtîcîkâtêk ôma, masinahikan kî-osihihkâtêw êkosi isi natotamakêw ô-maskihîkiwîniwina ta-kî-wîhtam ô-nêsowâtisiwin mîna namôya katac ta-mamiskotahk natotamakêw ô-nêsowâtisiwin.

Êkwa mîna, atiht kêhtê-ayak natotamâkêwak kî-pêhowak kinwêsis kiki mâmapawîwin ayis ohci êkwânîma natotamawin kâyapic ê-natawêyihîtakwan masinahikana pamwâyês ta-pimipayihîtâhk. Ta-nâkatohkâtîcîkâtêk ôma, ispihk 2012 ôki Pimipayihîtâwin Mâmapohkamâkêwak nahêyihamwak “Âyiwak-65 Kocihtawin Pamihtâwin ” ta-osihihkâtêk tanisi isi ta- paminikâtêkihik natotamawina namwâc sôhkêsis kiki êkwânîki natotamâkêwak. Êwako mîna asici pâmwayês-mâmapawîwin cihkâstêpayihcikan pîkiskwêwina ka-nîkanistahk kanawâpahcîkêw pîhci ôma mawinêhikêwak ta-kî-nâkatohkâtamwak âyimihîwêwina ispihtêyihîtâkosiwin ohci masinahikan mosahkinikêwin mîna nisitawinam natotamawina kiki êkwânîhi mâmapawîwin kîsikaw ta-kî-pimipayihîtâhk ahpô kîspin kotak kiki nahiyikohk sôhkêyihîtamowin sâpô ôma Mâmiskôcîkâtêwin Nahêyihîtowin Paminikêwin. Ôma Kocihtawin Pamihtâwin mîna nîsôkamâkêwin asici block-scheduling mâmapohkamâkêwin ohci mâmapawîwina ta-miyo âpacihîtak namwâc wîchihwêwina. Mêkwâc nîkotwasîk-pîsim iskoyikohk, ayiwâk 140 mâmapawîwina kî- nakatohkatam sâpô ôma Kocihtawin pamihtâwin.

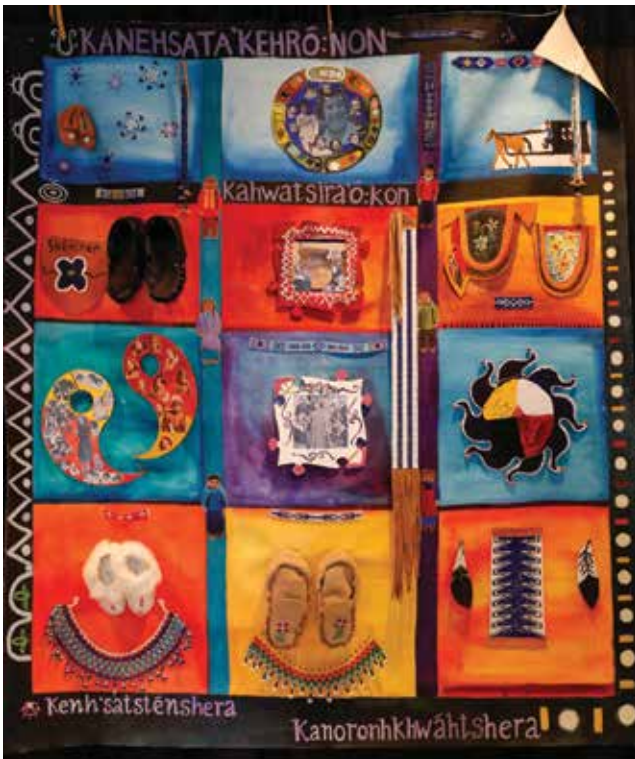
Ohcipayiwîwin êyiwêhk ohci kîsihcîkâtêwin, ôki Pimipayihîtâwin Mâmapohkamâkêwak nahêyiham Kisiskâpayowin Mâmapawîwin Paminikêwin (AHP) ispihk 2013, mâwaci nîkânêyihîtâkosiwin kiki kêhtê-ayak natotamâkêwak, natotamâkêwak ka-nêsowâtisicik, ahpô êkwânîki asici natotamawina kinwêsis ka-pêhocîk mâmapawîwin. Kîspin natotamâkêwak

onîsôhkamâkêwa (ahpô pâyako-pimohtêstamasow natotamâkêwak) akâwatam ta-âhkamêyihîtahk sîpa ôma AHP, ô- kanawâpahcîkêw ta-nakatohkatam pâmwayês-mâmapawîwin cihkâstêpayihcikan pîkiskwêwina ta-nisitawinahk âyimihîwêwina ka-kî-nasihkâc itocîkâtêk ôma paminikêwin. Êkospîhk ta-osihtawak kwayâcihtâwin pîhci ôma yahkohtêwin isi natotamawin. Ôma AHP mâmapawîwin ta-kî-miyâskam ta-pimipayihîtâhk kîyam kîspin namôy cêskwa mâmapawîwin-kwayâcihtâwin kîspin mawinêhikêwak nahêyihîtamwak, natawêyihîtakwan isi iskweyînihk kiskinawâpahîwêwin mwêstas ispihk âhtastâwin.

Pîhci iskweyînihk askiya, kiki isi ta-kêhcînaho kîsihtâwin ohci ôma IAP, ôma Kisiskâpayowin Mâmapawîwin Paminikêwin kî-osihihkâtêw pimipayihîtâwin kiki ta-pimôhtatîp tipêyihîtamowina isi mâmapawîwin; natotamawina ê-kî-pimipayihîtâhk kiki mâmapawîwin asici ahpô namôya têtêyimowin ohci mawinêhikêwak êkwa mahti ahpô namôya masinahikan kî- “mâmapawîwin-kwayâcihtâwin ” kiki ohci masinahikan mosahkinikêwin.

Mâmapawîwin Âhtastâwin, Nakinikêwin, êkwa Mêskotascîkêwin:

Ohcipayiwîwin êyiwêhk ohci nâkatohkâtêwin ispihk 2011, kî-miskîkâtêw êkwânîma 20% ohci mâmapawîwina namôya kî-miyâskam isi ka-kî-kwayâcihtahk êkwa 40% ohci âhtastâwin êkwa nakinikêwin ka-kî-kitinîkâtêw. Ispîhk mâmiskôcîkâtêwin ohci ôki Pimipayihîtâwin Mâmapohkamâkêwak, pimipayihîtâwina kî-môsâhkinîkâtêwa oyâpahcîkâtêw isi kêhcînâhowin ayiwâk mâmapawîwina ta-miyâska ka-pimipayihîtâhk. Asici mîna nitawêyihîcîkêwin kahkiyaw âhtastâwin ka-nawasonîkâtêkihik pîhci 10 ispayiwîwin ohci ôma mâmapawîwin kîsikaw ta-kî-nahêyihîtakwan ohci opaminîkêw kanawâpahcîkêw. Awa kanawâpahcîkêw ta-atoskatam asici mawinêhikêwak ta-kakwê nakinahk âhtastâwin, êkwa ta-kî-ihîtakon mâkohtâwin kîspin pâyak namôya itohtêw mâmapawîwin asici êkâ kîkway katawa nakinîkiwîwin. Ispîhk 2013, ôki Pimipayihîtâwin Mâmapohkamâkêwak nahêyihîtamwak kotak wiyasiwêwin nâkatohkâtîcîkêwin mâmapawîwin nakinîkêwin kwayaskwêyihîcîkêwin ohci ôma Mâmiskôcîkâtêwin Nahêyihîtowin Paminikêwin, êkwa ispihk 2015 nahêyihîtam Kiskinohtahîwêwin Masinahikan nâkatohkâtîcîkêwin ohci patâpahîtamowin isi onâkacihtâwin kanawâpacîkâtêwin isi miyâskamowin.

Ôma IAP êwako ôma pahki ohci Nahêyihowin Têpêyimowin.

iskwêyanikh kiskinawâpatahiwêwin ka-ponihtahk; ôma nîkanih nakatohkacikêwin oyêyihcikêwin (kîspin ihtakon) kî-sipwêtisahikâtêw; êkwa mîna natotamâkêw êkwa pimohtêstamakêw ohci ôki mawinêhikêw ka-itohtêcik ôma mîmawapiwin têpakêyimow isi masinahikêwin kiki ôma pihkohtâwin ohci SFD.⁴³ Ôma SFD namôya kî-ihhtakon kîspin natotamâkêw kî-pêyako-pimohtêstamasow; atâmêyihhtâkosiw omâyinikêw kî-pîkiskwêw mîna mawinêskâm nakatêyihhtamowin; ahpô ita kiko âpacihtakan âyimihiwêwin kêyâpic astêw asici manâcihiwêwin isi takahkayi, nakatêyihhtamowin, ahpô tipahikêwin. Kîspin mîna natotamawin kaskiho kiki SFD, natotamâkêw ta-kî-natotam mitoni kîsêyihhtamowin kiki kistêyihcikâtêwin ahpô kotak kistêyihhtamowin. Kahkiyaw mawinêhikêw kanawêyihhtam ô-miyikosiwin ta-ayâci SFD wâpahcikâtêwa ohci kotak kanawâpahcikêw, âtâ mîna wâh-wîhkâc paminikêwin ôma ka-ispayik.

Mâmiskôcikâtêwin Nahêyihowin Paminikêwin

Êkwa mîna isi natotamawina ka-kîsêyihhtakwahk ohci kanawâpahcikêw ita mîmawapiwina, ôma IRSSA pakitinâtêw êkwânima kîspin Kânata êkwa natotamâkêw kî-kîsêyihhtam natotamawin pîhci Mâmiskôcikâtêwin Nahêyihowin Paminikêwin (NSP). Ôma NSP kî-mîna ohcipayiwîn êyiwêhk ohci kêhcinâhiwêwin kâhctinikatêw sâpô kawêchikêw mowina paminikâtêwin ohci awa pimohtêstamakêw ohci Kânata, mîna pakitinâtêw awa natotamâkêw onîsôhkamâkêw êkwa Kânata nahêyihhtam kiki isi kîspinamâkosiwin pîhci ôma tipahikêwin itasiwêwin.

Ispîhk êkwânima yahkohtêwin ohci akihtâson ôma pimipayihhtâwin miyonâkohtâwin, ôma akihtâson ohci NSPs ayiwâkipayin ôma 572 ispihk 2011 isko 742 pîhci kîhtwâm askiy. Mitoni, mîmiskôcikâtêwin nahêyihhtowina iyikohk ayiwâk 4,400 masinahikana sôhkêyihhtamowina, ahpô nanitaw 13 per cent ohci kahkiyaw kî-nisitawêyihhtâkwan IAP natotamawina. Pêyahtak nawasonikêwin ohci mawinêhikêw isi natotamawina kiki ôma paminikêwin kî-itôtamâkan ayiwâk 99 per cent ohci NSP natotamawina kîsêyihhtam sâpô mîmiskôcikâtêwin.

Kêhcinahowin Nahêyihowin pîhci Kîsêyihhtamowin:

Ôma IRSSA wîhtam êkwânima: "Kanawâpahcikêw . . . ta-kocîw ta- nakatohkatak ahkami mîmiskôcikâtêwina êkwa osihcikâtêw kîsêyihhtamowin isi âhkami isihcikêwin."⁴⁴ Êyiwêhk, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw êkwa Deputies micimînamwak nakacihtamôhiwêwin mîmiskôcikâtêwina êkwa mîmawapiwina ohci kanawâpahcikêw ta-mâtinamakêw kiskêyihhtamowin mîna mîwaci iyikohk paminikêwin, êkwa mîna ta-nîkânîstahk ototêmowin êkwa nahêyihhtowin misiwê ôma pamihcikêwin.

Okanawâpahcikêw êkwa Natotamawin Sôhkêyihhtamowin:

Apîhci-Masinahikan Kîsêyihhtamowin:

Ôma IRSSA kî-itastâwak ôma wiyastêwin kiki kîsêyihhtamowin, kiskinawâcihhtikâtêw êkwânima kîsêyihhtamowin ta-kî-nikotwâsik isko mitâtaht paskinikêwina. Mitoni mîwaci iyikohk êkwa âyimihowin ohci natotamawina, kî-kihkânakwan isi ôki Pimipayihhtâwin Mîmawohkamâkêw êkwânima mitoni kîsêyihhtamowin pîhci itahto tipêyihhtamowin ta-kî-kinwêsis ihtakon mîna ta-kî-nasihkâc otihtikow tipahikêwin kiki natotamâkêw. Nisitawinam êkwânima, kiki atiht natotamâkêw, ta-otihtikocik mitoni kîsêyihhtamowin êkwânima asici mitoni wîhtamakêwin ohci kêhcinâhiwêwin êkwa tapwêyihhtamowin ka-paminahk isi ôma kîsêyihhtamowin kî-kistêyihhtâkwan kiki kistêyihhtikâtêwin êkwa tipiyawê nanâtawihiwêwin. Kotakak natotamâkêw, mîka, miyowâtamwak ta-otihtikocik kîsêyihhtamowin mitoni wîpac, nânapo kiki ta-wâpahcikâtêk iskwêyanikh isi ôma paminikêwin êkwa kiki otihtikowin kiko tipahikêwin. Êkwa mîna, kîsihtâwin ohci atiht mîmawapiwina, awa kanawâpahcikêw êkwa mawinêhikêw ta-kî-têpêyimowak tanisi isi natotamawin ta-kî-kîsêyihhtikâtêk. Apîhci masinahikan ohci kîsêyihhtamowin ta-kî-osihcikâtêw mîna masinahikâtêw ohci mawinêhikêw êkospihk.

Ispîhk pîkiskwasôwêwin asici mawinêhikêw êkwa pakitêyihhtamowin ohci NAC, ôki Pimipayihhtâwin Mîmawohkamâkêw nahêyihhtamowin paminikêwin kiki Apîhci-Masinahikan Kîsêyihhtamowin (SFDs) kiko kî-mâcihtân ispihk Kîsê-Pîsim 2010. Ôma SFD wâpahhtahiwêw kiskinwahikêwin ohci ôma tipahikêwin itowahk êkwa tahtakwâw ohci tipahikêwin kîspinamâkosiwin ohci kanawâpahcikêw. SFDs kî-ihhtakon ispihk atiht nitawêyihhtikêwina kî-nakiskâtêwa, asici mîna: ôma natotamawin kî-astêw standard track; kahkiyaw masinahikana osihcikâtêwina, âcimostâkêwin, êkwa

⁴³ Kîspin Ayamihêwikamik namôya itisahwêw pimohtêstamakêwa isi mîmawapiwin, Kânata ta-kî-têpêyimow isi SFD pimohtêstamakêw kiki wiyawâw.

⁴⁴ IRSSA, Schedule D, sec. III m (i) êkwa (ii)

K iki isi ta-sôhkêpayik nahêyih towin ohci kîsêyih tamowin-osihtawin pîhci ôma IAP, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw êkwa Deputies atoskatam asici ôki Pimipayih tâwin Mâmawohkamâkêwak êkwa Technical Mâmawohkamâkêwak ta-osihtcikâtêk sîhkimiwêwin êkwa kiskinohtahiwêwin masinahikana ohci atiht itâpisi nowin ohci ôma paminikêwin. Pasci ohci ôma IAP, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw pimohtataw 11 Sîhkimiwêwin, 10 Kiskinohtahiwêwin Masinahikana, êkwa 2 Paminikêwin Kiskinohtahiwêwin.

Êkwa mîna, ispihk 2010 isi natocikâtêwin ohci ôki Pimipayih tâwin Mâmawohkamâkêwak, ôma Ka-Kanawêyihcikêcik Wiyasiwêwinohk pimohtataw sîhkihikêw yâhkipitam êkwânima pisiskêyihcikâtêwin, natonikêwin, cikâstêpayicikanis âcimostâkêwin ohci IAP kîsêyih tamowin ta-yahkipitam kiki âpacih tawin ohci kanawâpahcikêwak, natotamâkêw onîsôhkamâkêw, Kânata ô-pimohtêstamakêwak êkwa Ayamihêwikamik opaminikêwak. Kistêyih tawkân kîsêyih tamowin kî-masinahikâtêw isi ôma IAP Kîsêyih tamowin Âcimostâkêwin tâh-têpi, kwayaskwastawak kâtanohk ta-manâcihacik natotamâkêwak, atâmêyih tãkosiwak omâyinikêwak, êkwa kotakak nîpawîstamakêwak.

Ôma IAP mîna pakitinam kiko mawinêhikêw ta-natotahk kanawâpahcikêw namôya katawa kî-âpacihcihaw ôma IAP Model ka-isi miskikâtêk kiskinowâpahcihiwêwin ohci kanawâpahcikêw. Natotamâkêwak ta-kî-mîna natotamwak kanawâpahcihiwêwin kîspin kî- nakininkâtêw mîna ka-kihkânakwan patâpahcihiwêwin.

Mâyitôtamowin ohci Atiht Natotamâkêwak Okakêskimiwêw Nîsôhkamâkêw:

Ata ôma IRSSA pakitinam isi natotamâkêwak ta-pimohtêstamasot, kî-nisitohtcikâtêw êkwânima IAP natotamâkêwak namwâc ta-pamihaw kîspin ayâwak wiyasiwêwinohk pimohtêstamakêwin. Kiskêyih tamôhiwêwin pakitinâtêw ohci awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis wîhtam êkwânima "itahto mawinêhikêw ka-masinaha ôma Nahêyih towin Têpêyimowin sîhkimkawow

Ôma British Columbia Kihci Wiyasiwêwinohk kî-pakitinêw owiyasiwêw David Blott êkwa ô- atoskêwikamik ohci pimohtêstamakêwin isi natotamakêwak pîhci ôma IAP ispihk mâmawapiwin pîhci 2012.

ta-masinahikêhat owiyasiwêwa ta-wîcihiwêw asici IAP kî-natotamawin".⁴⁵

Ispîhk 2000 ôma Canadian Bar Association, nistawinam êkwânima "paspîwiyiniwak ohci Nêhiyawak ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik miscêtwaw êkwâniki nêso wisowak mîna nitawêyih tamwak nanâtawihiwêwin êkwa mîna okakêskimiwêw nîsôkamâkêwin", sîhkihikêw Law Societies ta-môsâhkinahk kiskinohtahiwêwin kiki ôma nakatohkatam ohci owiyasiwêwak ka-atoskêcik êkota ôma.⁴⁶ Lyikohk isko kîhtwâm askiya, Law Societies pîhci Ontario, Manitoba, ôta Northwest Territories, êkwa mîna Yukon nakiskatotam tâpiskôc kiskinohtahiwêwin.

Lyikohk isko ohci ôma IAP, mihcêcis owiyasiwêwak kî-pamînam isi natotamâkêwak okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw, miscahîs êkwâniki kî-nanahitawak mîna katawâhk. Mâka, ôma âyimihiwêwin isi owiyasiwêw mâyitôtamowin ohci atiht okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw êkwânima mitoni kî-mawinêskakêwin asici mîna mâmawaci-têpâskonikêwin mâkohtawin kî-itôtamâkan pîhci ôma kapê-ayi nîsôkamâkêwin ohci ôki Pimipayih tâwin Mâmawohkamâkêwak, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw, Bar Associations, Law Societies, êkwa Wiyasiwêwinohk.

Ôma mitoni kiskinowâpahcihiwêwin ohci ôhi mawinêskakêwina nîsôkamâkêwin ohci Calgary-ohci payiwîw atoskêwikamik Blott & Company,

kiko kî-pimohtêstamakêw kiki âyiwak 5,600 natotamâkêwak. Ispîhk ôhi nîso Law Society wiyotâmowina, Wiyasiwêwinohk-sîhkihikêw natonikêwin ohci ôma Wiyasiwêwinohk Pisikêyihcikêwin êkwa mâmawapiwin ohci ôma Kihci Wiyasiwêwinohk ohci British Columbia, ôma Ka-Kanawêyihcikêcik Wiyasiwêwinohk pîhci 2012 kî-sîhkihikêw âhtascikêwin ohci Blott & Company ohci pimohtêstamakêwin isi natotamâkêwak piko isi itapisiniwîw ohci ôma Nahêyih towin Têpêyimowin.⁴⁷

Ata ôma mâwaci kiskinowâpahcihiwêwin isi mâyitôtamowin ochi owiyasiwêwak ahpô ô-pimohtêstamakêwa, namôya kî-mâmaskaci. Kâh-kîhtwâm, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw wîhtamekêw âyimihowina ohci ôma natotamâkêw onîsôhkamâkêw isi kêhciwâk Law Societies, nîso êkwâniki kî-pakitinawak owiyasiwêwak. Ispîhk Mikisiwi-Pîsim 2013, ôma Kihci Wiyasiwêwinohk ohci British Columbia sîhkihikêw ayisiyiniw ta-pakitinihk ohci kahkiyaw nîsôkamâkêwin pîhci ôma IAP. Awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw wîsta kî-kipiskâkôw âyimihowina kwayaskwêyihcikêwin ohci paminikêwin atiht atoskêwikamikwa ka-wîcihihacik natotamâkêwak ta-sakaskinahtahk IAP ô-masinahikana êkwa tipahikêwin kiki êkwâniki pamîstakêwin. Ispîhk 2014, ôma Manitoba Wiyasiwêwinohk ohci Queen's Bench kî-sîhkihikêw kiko êkwâniki têpakêyimowina kanitawêyih takwahk ôki natotamâkêwak ta-tipaha sôhkêyimowin tipahikêwin isi ka-sakaskinahtahk masinahikana êkwâniki êka âpatahkihik.⁴⁸

⁴⁵ Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis, "Ninatawêyimaw ci-owiyasiwêw kiki IAP ninatotamawin?"

⁴⁶ Canadian Bar Association, Sôhkêyih tamowin 00-04-A, Ohpahowi-Pîsim 19-20, 2000.

⁴⁷ Kihci Wiyasiwêwinohk ohci British Columbia. *Fontaine v. Kânata (Attorney General)*, 2012 BCSC 839.

⁴⁸ *Fontaine v. Kânata (Attorney General)*, 2014 MBQB 113.

Ispîhk ôma Wiyasiwêwinohk kî-sîhkihêmow ta-pakitinik Blott & Company ohci kahkiyaw IAP piskêyihitamowina, kî-nawasonaw ka-kî-ponâtoskêt owiyasiwêw ta-piskêyihatah kwêskatawin ohci natotamâkêwak ohci êkwânima atoskêwikamik isi kotak okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw. Awa “kwêskatawin opaminkêw” natawêyihâtakwan kiko owiyasiwêw ka-otinihâhk tipêyihitamowina pimitisaham ihkatêyihitamowina ka-itastahk ohci awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw. Êyiwêhk, ispîhk Ohpahowi-Pîsim 2012, awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw nôkohtâw masinahikan isiyihkâtêw *Ihkatêyihitamowina ohci Okakêskimiwêw Paminikêwin pîhçi ôma IAP* êkwânima âyiwak sôhkastêw, asici mîna kihci kiskinohtahiwêwin ispîhtêyihâtakosiwini ohci owiyasiwêw tipahikêwin sîhkihêmowin, kihtwâm askiy. Awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis mîna nôkohtâw Masinahikêwinâhtik Kiskinohtahiwêwin kiki Okakêskimiwêw Nîsôhkamâkêw ta-pakitinahk kiskêyihitamôhiwêwin mîna technical nîsôkamâkêwin isi IAP pimipayihâtawina, mâwaci iyikohk paminikêwin, êkwa kistêyihâtakwan wicihiwêwina.

Êkwa mîna, ôki Pimipayihâtawin Mâmawohkamâkêwak yahkipitam ôma “IAP Kwayaskwatisiwin Protocol” ta-paminikâtêk isi âpachicikan sâpô kiko wiyotâmwina asicâyihk okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw, ahpô kotakak ka-pimohtêstamâkêt kiki natotamâkêwak pîhçi ôma IAP, ta-kî-nakatohkataw mîna mâskôc kîsêyihitam. Ispîhk 2014, mwêstâs ispîhk ka-pêyako-itêyihitamwak têtêyimowin ohci ôma NAC, ôma British Columbia Kihci Wiyasiwêwinohk pakitinam Sîhkihêmowin pakitêyihitamowin ôma Kwayaskwatisiwin Protocol êkwa nawasonêw Ka-pêyako isihcikêhk Kihci Kakêskimiwêw isi ôma Wiyasiwêwinohk Piskêyihcikêwin. Iyikohk isko iskopayiwini ohci ôma IAP, awa Ka-pêyako isihcikêhk Kihci Kakêskimiwêw wâpahcikâtêwa wiyotâmwina ohci itowahk âyimihiwêwina isi kakêpâtan sônyâwi têtêyimowin êkwa namôy katawa owiyasiwêw tipahikêwin.

Ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcikêw Masinahikêsis sipwêtisaham ayiwâk kihci-mitâhtomitanaw kiskêyihitamohiwêwin wêwêkahpicikêwina ta-kiskêyihitamohiwêw Nêhiyaw mîmawâyawinihik, wicihiwêwak êkwa IAP natotamakêwak ohci nawasonikêwina ka-ayâcîk ohci IAP ahpô ADR masinahikana.

Nâkatohkâcîkâtêwin mîna Pimohtatâwin ohci IAP Âcimowasinahikana mîna Masinahikana:

Masinahikan Nâkatohkâcîkâtêwin:

Ayis mâwaci iyikohk ohci natotamawina, kî-natawêyihâtakwan ta-osîhtcikâtêk electronic âpachicikan kiki isi mâtinamâkêwin mîna âhtastâwin âniskômohcikan masinahikana ohci kahkiyaw mawinêhikêwak. Ispîhk ôki Pimipayihâtawin Mâmawohkamâkêwak pakitêyihitamowin, ôma Ka-Kanawêyihcikêcik Wiyasiwêwinohk pîhçi 2010 sîhkihêmow Wiyasiwêwinohk Piskêyihcikêwin ta-osîhtcikâtêk piskêyihcikâtêwin website kiki mawinêhikêwak ta-âhtastâcîkâtêkîhk ka-kanawêyihcikâtêkîhk masinahikana. Pîhçi nisto askiy, âyiwak 250,000 masinahikan wêwêkahpicikêwin kî-âhtastâcîkâtêwa isi ôma Electronic Masinahikan Mîskotônikan.

Êkwa mîna, Wiyasiwêwinohk Sîhkihêmowin kî-pimohtacîkâtêw ispîhk 2011 kiki ôma yahkohtêwin ohci Interactive Masinahikan Nâkatohkâcîkâtêwin Pamihcikêwin: piskêyihcikâtêwin web-ohcipayiwini âpachicikan kî-pakitinakâtêw kiki natotamâkêwak onîsôhkamâkêw ta-wapahtahki wiyastêwin ohci ô-natotamawina pîhçi kehcinâhowin mîna sêhkê wâpahtahiwêw kiskêyihitamôhiwêwin mitoni êkota pamihcikêwin. Êwako ôma pakitinam kihci kiskêyihitamôhiwêwin isi ôma yahkohtêwin ohci natotamawina êkwânihci ta-kî-pêyak isi nîkanastamâkêwin paminikêwina ta- pâhkwêpîtahk nakinikêwina.

IAP Âcimowasinahikana:

Ôma IRSSA sîhkiskam êkwânima IAP mîmawapiwina ta-kipahikâtêwa isi askiy-nînahk êkwa êkwânima IAP natotamawin âcimowasinahikana ta-kî-kâcîkâtêw.⁴⁹ Kihkih mîna, kî-wîhtam êkwânima natotamâkêwak kî-ayâw “nawasonikêwin ohci tâpasinahikan [ohci ô-mîmawapiwin] pohtastêw pîhçi archive” ta-osîhtcikâtê ohci ôma Tâpwêmakan êkwa mîna Nahêyihitowin Pimohtêstamakêwin (TRC).⁵⁰

Pasci itahto askiy, ôki Pimipayihâtawin Mâmawohkamâkêwak, Okanawâpahcikêw Masinahikêsis, êkwa ôma TRC mîmiskôcîkâtêw tanisi isi ta-pakitinahk kiskêyihitamôhiwêwin isi IAP natotamâkêwak ta-mêyaw ka-wîhtamakîhk têtêyimowin ohci ka-pakitinikâtêk wiya ohci IAP kêhcinâhiwêwin pîhçi ita archive. Êwako ôma tâpwêmakan mawinêhikêwin ayis mîmiskôcîkâtêwinahk ohci itasiwêwin kiki itowahk archive namôya cêskwa yahkipitam, kî-ispayin “ka-wîhtamakîhk têtêyimowin” kî-âyiman. Êkwa mîna, pasci kinwêsis, kihci-mitâhtomitanaw ohci mîmawapiwina kî- itahkamikan kiko ôki mawinêhikêwak kî-âsotamiwawak kâtanohk êkwa kiko ôma pakitêyihitamowin kiki archiving âcimostâkêwin namôya kî-natonikâtêw ahpô kâhcitînikâtêw.

⁴⁹ IRSSA, Schedule D, sec. III 0 (i) êkwa Astacikowin II (iv)
⁵⁰ IRSSA, Schedule D, sec. III 0 (ii)

Kayâhtë Executive Director Shelley Trevethan nakatohkatam nistam mamiskotamâkêwin kiki ôma IAP Kîshchikâtêw Wîhtamâkêwin asici natotamâkêw Zepheria Joseph pîhci Vancouver.

Ôma MyRecordsMyChoice.ca website ki-itâstêw ta-pakitinikâtêk kiskêyihitamohiwêwin isi IAP êkwa ADR natotamâkêwak nawasonikêwina ka-ayâcic ohci pimohtatâwin ôhi natotamawin masinahikana.

Ispîhk 2012, ôma TRC kî-wiyasiwêw êkwânima ta-natonahk ta-asktêk isi kahkiyaw IAP masinahikana ta-pohstastêkîhk pîhci ôma archive asici ahpô namôya natotamâkêwak ô-têpêyimowin. Êyiwêhk ohci, ôma TRC êkwa mîna Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw pêtawak Natotcikatêwin kiki Kiskinohtahiwêwin isi awa Ka-Kanawêyihcikêc Wiyasiwêwinohk ta-nisototamîhîwêw tanisi isi IAP âcimowasinahikana ta-kî-isi paminikâtêk isi ita kîsihtâwin ohci ôma IAP.

Ispîhk kîsêyihitamowin ohci ôma Ontario Kihci Wiyasiwêwinohk ohci Justice êkwa mîna Ontario Wiyasiwêwinohk ohci Natotamawin, ôma Kihci Wiyasiwêwinohk ohci Kânata sîhkikhêmwêw êkwânima ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak kî-mîna ta-kî-“tipêyihthak wiya ohci tipiyawê âcismostakêwin”.⁵¹ Ôma Kihci Wiyasiwêwinohk kêhcinâhow êkwanihi kahkiyaw ADR mîna IAP masinahikana kamimiciminkâtêkîhk ohci Okanawâpahcikêw Masinahikêsis ta- misiwanâchikâtêkîhk asici mîna namôya ôhi natotamawin masinahikana, tâpasinahikan masinahikana ohci natotamâkêwak âcimostakêwin, pîkiskwêwin âpacihcikan ohci natotamâkêwak âcimostakêwin, êkwa kîsêyihitamowin ohci IAP natotamawina. Ôhi “IAP Kanawêyihcikâtêwa Masinahikana” ta-kî-micimînamwak isko Takwâkî-Pîsim 19, 2027, mêkwâc ispîhk ôma natotamâkêw ta-kî-natotam tâpasinahikan ohci wiyawaw ô-masinahikana êkwa/ahpô natotam ô-masinahikana ta-kanawêyihcikâtêk kiki isi kiskisowin, tipiyawê

kiskinwahamâkêwin, êkwa natonikêwin ita ôma National Centre kiki Tâpwêmakân êkwa mîna Nahêyihitowin (NCTR).⁵² Mwêstas êkwânima kîsikaw, kîspin natotamâkêw namôya kî-natotam tâpasinahikan wiya ohci ô-masinahikana ahpô kakwêchikêmwêw ta-âhtastêkîhk isi ôma NCTR, êkwanihi masinahikana misiwanâchikâtêwa.

Ispîhk êkwânima kîsêyihitamowin ka-pamînahk asici IAP natotamawina âcimowasinahikana, kakwêchikêmwêwina kî-itastêwa tanisi isi ôma ta- misiwanâchikâtêkîhk êkwanihi âcimowasinahikana namôya kwayaskwêyihcikêwin isi kihci IAP natotamawina. Pîhci ôma kîsêyihitamowin ka-pimohtacikâtêk ispîhk Kisê-Pîsim 2020, ôma Ontario Kihci Wiyasiwêwinohk ohci Justice sîhkikhîmwêw Kânata ta-osihtcikâtêk owiyasiwâtamowin kiki ôma Wiyasiwêwinohk itêyihitamowina kiki ôma archiving ohci tâpasinahikana ohci namôy-natotamawin âcimowasinahikana ita Library mîna Archives Kânata êkwa ôma NCTR. Ispîhk ôma ka-masinahikâtêk IAP Kîshchikâtêw Wîhtamâkêwin, Kânata owiyasiwâtamowin isi ôma Wiyasiwêwinohk kî-kêyâpic pêtâwak, êkwa ôma NCTR kî-natotamaw ôma kîsêyihitamowin.⁵³

Ôma IAP Kiskêyihitamowin - Sôhkêyihitamowin ohci Natotamâkêwak, Wîchihwêwak, êkwa Mawinêhikewak

Isi mitoni itâpahtamowin ohci ôma IAP êkwanihi wâpahcikâtêwin ohci natotamâkêwak êkwa êkwanihi ka-nâkatêyihthak kiki pimohtatâwin ohci ôma âpacihcikan ohci ôma IRSSA. Kiki isi ta-pêhtahkîk kêchikaw ohci ayisiyiniwak kawîchihwêcîk pîhci ôma IAP, the Okanawâpahcikêw Masinahikêsis nakatohkatam niso-yahkohtêwin paminikêwin tastawâyihk pasci itahto askiy. Ispîhk 2013 êkwa 2014, kî-mâmawinam 23 nâkatohkêwin mâmawihitowin akamaskîhk Kânata asici ayiwâk 125 mawinêhikewak ta-kîsêyihthak otâpahtamowin ohci ôhi mawinêhikêwina IAP êkwa tanisi isi ta-tipaha kaskihowin. Ohcipayiwîn êyiwêhk ohci êkwânima âcimostakêwin, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis atoskatam asici Nêhiyaw mâmawâyâwinihk mâmawohkamâtowin ta-micimînahk kotaka 37 nâkatohkêwin mâmawihitowin asici natotamâkêwak, Nêhiyaw mâmawohkamâtowin, maskawâtisiwin paminikêwin otatoskêwak, isihcikêwin paminikêwin otatoskêwak, otitwêstamâkêwak, Ayamihêwikamik pimohtêstamakêwak, Kânata pimohtêstamakêwak, kanawâpahcikêwak, êkwa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis otatoskêwak. Kakwêchikêmwêwinakî-mîna nakatohkatamwak asici 254 paspîwiyiniwak êkwa 72 ayisiyiniwak ohci wîchihwêwak mâmawihitowin êkwa êkwanihi ka-nâkatêyihthak kiki yahkohtêwin ôma IAP. Êkwa mîna, awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis otihikowak kakwêchikêmwêwina ohci 24 nîsôhkamâkêwak êkwanihi kî-pimohtêstamakêwak nanitaw 100 IAP natotamâkêwak.⁵⁴

⁵¹ Kânata (Attorney General) v. Fontaine, 2017 SCC 47 (CanLII), [2017] 2 SCR 205.

⁵² Ôma NCTR kî-osihtcikâtêw isi ôma mêmîwâci kamik kiki ôma âcimowasinahikana ohci ôma Tâpwêmakân êkwa mîna Nahêyihitowin Pimohtêstamakêwin, êkwa mîna kî-nâkatêyihthak isi ta-pamînahk tâpwêwin, nahêyihitowin êkwa nanâtawihiwêwin. Kî-micimînikâtêw ita Kihci-Kiskinwahamâtowikamik ohci Manitoba. Ôma Wiyasiwêwinohk mîna sîhkikhîmwêw êkwânima awa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw ta-pamînahk wîhtamâkêwin pimipiyihthak ta- kiskêyihthamohiwêw IAP natotamâkêwak ohci ô-miyikosiwinowaw ta-nawasona tanisi ta-paminikâtêyik wiya ohci IAP Kanawêyihcikâtêwa Masinahikana: Fontaine v. Kânata (Attorney General), 2018 ONSC 4179.

⁵³ Fontaine v. Kânata (Attorney General) [Natotamawina âcimowasinahikana], 2014 ONSC 4585, aff'd 2016 ONCA 241, aff'd 2017 SCC 47.

⁵⁴ âcimostakêwin mîna itakihthêwin ka-itastêk pîhci ôma pahki itasinahikatewa mitoni ohci êkwanihi kakwêchikêmwêwina êkwa masinahikana.

Ka-wihtamâkihk wipac, kî-ih-takon iyikohk akihtâson ohci towihkâna oyâpahcîkâtêw isi kêhcinahowin êkwânima kahkiyaw mâskôc IAP natotamâkêwak kî-kiskêyih-tamwak ohci ôma IAP êkwa tanisi isi ta-natotahk. Nanitaw pêyak-mîna âpihtaw (45%) ohci natotamâkêwak ka-kakwêcimihcik ohci Okanawâpahcîkêw Masinahikêsis wihtamwak mâwaci nistam ê-kiskêyih-tahk ohci ôma IAP sâpô ôhi wihtamâkêwin âhkamêyimowin. Kotakak kî-kiskêyih-tamwak sâpô ayiwâk wêhcasin isi, tâpiskôc wîtoîmâkanak, otôtênimâw, Nêhiyaw mâmawohkamâtowin/askîhkân-atoskêwikamik, ahpô ohci owiyasiwêw. Nanitaw nisto-quarters ohci mawinêhikewak wihtamwak ê-kî-nahêyih-tahk asici mâmiskôcîkâtêwina, kî-wihtam iyawis ê-kîsihtâhk, âpatan, wêhcasin ta-nisitohcîkâtêk, êkwa isihcîkêwin-manâcîh-cîkâtêw. Ayiwâk 80% itwêwak êkwânima kiskêyih-tamôhiwêwin ka-kî-otihtikocik ohci IAP kî-wîchikowak ta-yahkohtêcîk asici ô-natotamawin, êkwa âsônê cîhkêyih-tamwak ôma IAP mâmawapiwin cihkâstêpayihcîkan. Mâka, miscahîs wîchihwêwak tapwêyih-tamwak êkwânima ê-nitawêyihcîkâtêk ayiwâk mâmiskôcîkêwin pîhci Kîwêtinôhk.

Wîchihwêwak mâna nahêyih-tamwak êkwânima ôma pîtos âpahcîkan ohci kiskêyih-tamôhiwêwin ôma ohci Nahêyih-towin Têpêyimowin mitoni namôya kihcinakohcîkatew. Pêyak natotamâkêw nîsôhkamâkêw kî-wapahtam:

"Kî-ih-takon wânahiwêwin âyitawâyihk natotamâkêwak ohci awina ôki kahkiyaw mawinêhikewak. Namôya nîkiskêyih-tên êyikohk ê-nîsôhkamakêhk ôhi âhkamêyimowina isi pah-pîtos mâmawohkamâkêwak ka-masinahikêhih-cik ohci Ôkimânâhk Onîkânîwak asici ka-pîkiskwêhk ohci ôma Nahêyih-towin Têpêyimowin."

Kêkâc kahkiyaw natotamâkêwak (94%) kî-itwêwak ê-kîstêyih-tâkwahk ta-ayâcîk nîsôkamâkêwin ta-sakaskinahtahk ôma masinahikana ayis kî-ayiman mîna kî- kipiskâkôwak ê-âyimahk kiskisiwin. Mâwacî iyikohk ohci natotamâkêwak otihtikowak êkwânima nîsôkamâkêwin ohci okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw. Natotamâkêwak êkwâniki namôya ka-pimohtêstamahcîk ohci owiyasiwêw kî- kêhcinâhokak ohci ôma kiskêyih-tamôhiwêwin ka-otihtikocik ohci awa Okanawâpahcîkêw Masinahikêsis Natotamâkêw Paminikêwin Otatoskêwak (CSOs):

"[Niya] CSO kêhcinahow kahkiyaw katawâhk kiskêyih-tamôhiwêwin kî-mosahkinikâtêw mîna kîkinikâtêw. Nîki pîkiskwatik; tâpitaw nîki wihtamak kîkwaya kî-kâcîkâtêwa. [Kî-] tâpitawî nîki pîkiskwatik mîna nikawêcimik tanisi ê-isâyâyan."

Resolution Nanâtawihwêwin Paminikêwin Otatoskêw Ray Thunderchild ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Paspîwiyiniwak Society pîhci British Columbia têwêhikêw mêkwâc mâmawapiwina pîhci Vancouver.

Êkwa mîna mâmawapiwin pîki, miscahîs natotamâkêwak (78%) kî-itwêwak ê-kî-nahêyih-tahk asici pêyakwayahk ohci ô-mâmawapiwin. Êkwâniki ka-pîtositêyih-tahk, ka-nîkânîhtâkwa âyimihiwêwina êkwânihî ôhi pêyakwayahk ta-kî-ayiwâk nahiyikohk ahpô miyo wâsitêw. Isi pêyak ayisiyiniw wihtam, "Mâmawaci ka-mâyahtahk mâmawapiwina êkwanihi ka-iscîkâtêhik nihcâyihk kapêsiwikamikohk." Ayiwâk nisto-quarters ohci natotamâkêwak itwêwak êkwânima ê-kî-nahêyih-tahk asici ôma isihcîkêwin itâpîsinowin ohci ôma mâmawapiwin. Isi pêyak natotamâkêw wihtam:

"Ôhi isistawin mîna isihcîkêwin mitoni nîki wîchikohk. Namôya nîki kiskêyih-tên; Nîki mâmaskâtên iyikohk kîkway pîhci isihcîkêwin. Nîmâmaskâtên iyikohk ê-wanihtâyan."

Mâka, atihk paminikêwin otatoskêwak mîna Kêhtê-ayak kî-itêyih-tamwak ta-kî- natawêyih-tâkwahk isihcîkêwin nistawêyêcîkêwin isi nakacîhtamôhiwêwin kîki kahkiyaw mawinêhikewak pîhci ôma mâmawapiwina. Isi pêyak itwêw:

"Kahkiyaw mâmawapiwin mawinêhikewak ta-kî-kiskinwahamahk ohci IRS mîna Nêhiyawak mâmawâyâwinihk."

Kêkâc kahkiyaw natotamâkêwak ka-pêsiwacîk ô-paminikêw ayisiyiniwak ô-mâmawapiwinihk kî-nahêyih-tam, itwêw namwâc ê-kî-nakayâskam. Atiht, mâka, itwêwak namwâc ta-pêyako itohtêcîk mâmawapiwin ahpô namwâc nitawêyih-tam ô-wîtoîmâkana ta-pêyhtahk ohci kitimahiwêwin. Isi pêyak natotamâkêw itwêw, "ay-âskawi namôya kî-nitawêyimaw kotak ayisiyiniw ta-kiskêyih-tahk kîkway ka-kî-itahkamikahk."

Ayiwâk 90% ohci natotamâkêwak itwêw ê-kî-nahêyih-tahk asici ôma maskawâtisiwin paminikêwin, ka-wîchikocik ta-nisitoh-tahk ôma paminikêwin mîna ta-nakatêyih-tahk asici pîkwêyih-tamowin maskawâtisiwin âyimihiwêwina. Ayiwâk nisto-quarters ohci natotamâkêwak itwêw êkwanihi paminikêwin otatoskêwak âyimihowin isi ô-nanâtawihwêwin ayis ê-kî-miyo wîchihwêcîk, nîsôhkamâkêwak, mîna kwayâcâyaw ta-pîkiskwatihcîk.

"[Awa maskawâtisiwin paminikêwin otatoskêw] kî-nihta pêyak. Nîki wîchihik sâpô misiwêyâw ôma paminikêwin. Ewko ôma nîki wîchikohk ê-kî-paspîwiyiniwit, nisitoh-tam kîkway ka-itwêyan. Namwâc kî-wêhcasin. Nîki tapwêyih-tên isi kâtanohk ôma ka-pîkiskwêyahk."

Natotamâkêwak ta-kî-wîchihaw ohci ôma IAP Masinahikan ka-sâkaskinahtahk.

William Herney, ohci Eskasoni Nistam-Iyiniwak wíchihiwêw pîhci natotamâkêw mamiskotamâkêwin pîhci Nova Scotia.

Natotamâkêw Laurel Curley, ohci Six Nations ôma Grand River FN, wíchihiwêw pîhci mamiskotamâkêwin kiki ôma Kîsihcikâtêw Wíhtamâkêwin pîhci Brantford, ON

Mihcêti iyikohk ohci natotamâkêwak pîkiskwatam nahêyihitamowin asici awa kanawâpahcikêw êkwa ô-mâwapiwiniwaw, itwêwak êkwânima kanawâpahcikêw kî-kwayâcâyaw (86%), kêhcinahow ê-nisitohcikâtêk ô-miyikosiwiniwaw (76%), mîna kakwêcihkêwisiwaw isi nahiyikohk, nahipayiwîn, mîna isi manâcihêwêwin isîhcikêwin (75%). Miscahîs ayisiyiniw nahêyihitamwak êkwânima kahtêcihkêwisiwaw kî-kistêyihîtkwan ka-pakitinkâtêk natotamakêw-itâpisiwiniw nakiskamakêwin. Pêyak natotamakêw kî-itwêw:

"Awa kanawâpahcikêw kî-quite manâcihêwêw ka-kakwêcihkêmot kakwêcihkêwisiwaw isi niya ô-paspîwiyiniw ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik. Namôya nânitaw niki itêyihîten ka-isi kakwêcihkêwisiwaw ka-kakwêcihkêwisiwaw. Niki naskomon kahkiyaw, sêmâk mîna cimâsin, mitoni katawa."

Mâka, miscahîs mîna itwêwak ê-miskahkik paminikêwin tâpiskôc okakêskimiwêw êkwa mîna pîkiskwêwin namwâc osam piko âyiman.

Ispîhtêyihîtkosiwiniw êyiwêhk ôma ohci mâwapiwîn, 90% ohci kahkiyaw natotamawina ka-ispayikihk mâwapiwîn ahpô Mâmiskôcihcikâtêwin Nahêyihîtowin Paminikêwin kakwêcihkêwisiwaw kî-itôtamâkan pîhci atihî tahtakwâw tipahikêwin. Ka-isi Kânata pimohtêstamakêw wíhtam:

"Ôma mâwacî iyikohk ohci natotamawina kî-miskikâtêwa ta-tipahikihk mîna kî-tipahikâtêwa. Namôya itêyihîtkwan êwako ôma tastawâyihk ohci iskwêyanihk mitanaw askiy ta-kî-kîsihtayahk êkwânima pîhci wiyasiwêwin."

Mâka, atihî natotamakêwak mîna wíchihiwêwak âyimihitamwak ôma âniskostêw âpacihîkan isi wâpacikatêwin tipahikêwin kiki kitimahiwêwin môsihtawina ohci natotamakêwak osam namwâc âyimihowin. Pêyak natotamakêw itwêw:

"Namôya katawa ka-ascikâtêcihk itwahikan isi kitimahiwêwin. Namôya ta-kî-ihîtkohk itwahk itwahikan pamihcikêwin. Kîkway maka êkwânima ka-pîkonihcik wîtotîmâkanak? Kîkway maka pîkwêyihîtamowin kitimahiwêwin?"

Kî-otinawak paspîwiyiniw ohci ô-wîtotîmâkana, pîkonawak wîtotîmâkanak. Niwîtotîmâkanak namôya misiwêyâw"

Nanitaw 60% ohci natotamakêwak wíhtamwak êkwânima ê-kî-nahêyihîtahk asici kîsêyihîtamowin êkwa tipahikêwin. Apisîs pêyakwan percentage itwêwak êkwana kanawâpahcikêw kistêyihîtkâtêwina kiki kîsêyihîtamowin kî-kîhîkânâkwan isi wiyawaw. Nanitaw pêyak-mîna âpihtaw itwêwak ê-kî-nahêyihîtahk asici ôma iyikohk ka-pimipayihîta asici ôma IAP. Ayiwâk nîso-thirds ê-kî-nahêyihîtahk asici iyikohk isko ka-kî-otihîtkocîk tipahikêwin ispîhk êkwânima kîsêyihîtamowin.

Âyimihiwêwina ohci owiyasiwêw tipahikêwin êkwa owiyasiwêw tipahikêwin kanawâpahcikêw kî-kêhkâhtosikikâtêw tastaw êkwânima natotamakêwak mîna wíchihiwêwak ka-kakwêcimihcik. Miscahîs itwêwak ê-tâpwêyihîtahk owiyasiwêw tipahikêwin ta-kî-namôya ayiwâk 15%, êkwa mîna ta-kî-mitoni tipahamawak ohci Kânata. Ka-isi wíhtahk pêyak natotamakêw onîsôhkamakêw, *"Na kî-ay-itwân ohci isi nimôsihtawin êkwânima tipêyihîtamowin pîhci ôma IAP namôya ihtakon tanima 15% namôya nahiyikohk tipahikêwin."* Atihî natotamakêw onîsôhkamakêw pîtositêyihîtam, têtakwac kîhkâhtowin êkwânima 15% namôya kî-nahipayiwîn namôya kî-akwanaham ôma akihîtâson ohci namôy-tipahikihk natotamawina êkwânima natotamakêw onîsôhkamakêw ka-kî-pamînahk. Ata kî-ihîtkon nanâtohk isi itâpahamowin tastaw wíchihiwêwak ka-isi atoskêmahk ôma ohci owiyasiwêw tipahikêwin kanawâpahcikêw paminikêwin, 74% ohci natotamakêwak pîkiskwatam nahêyihîtamowin asici êkwânima.

Miscahîs natotamakêwak itwêw, mâka, êkwânima kistêyihîtkwan itâpisiwiniw ta-yahkohtêhk sâpô ôma IAP namôya ohci tipahikêwin, mâka ta-isi pîkiskwêw ohci ô-môsihtawina mîna ta-tâpwêyihîtahk. Isi pêyak natotamakêw itwêw:

"Ninîkânêyihîtâwin ta-âcimoyan ohci wanihtâwin isihcikêwin, wanihtâwin pîkiskwêwin, wanihtâwin Akayâsimow shamanism, wanihtâwin ohpikihâwasowin, êkwa ispîhk masiwêwin kitimahiwêwin ohci Ayamihêwiskwê. Êkosi êkwânima âcimowin ka-kî-nôhtê wíhtaman. Êkosi namwâc kiki sônîyâw."

Kiki miscahîs natotamakêwak ka-wihtamâkêt âcimowin êkwânima māmawaci kistêyihîtkwan itâpisiwinin ohci ôma IAP

Kiskinwahamâkêwin Kiskêyihîtamowin

I si Ka-pêyako isihcikêhk Kanawâpacikatêwin Paminikêwin ta-ati kîsihtâwin, kistêyihîtkwan ta-nisitawinam êkwanihi kiskinwahamâkêwina êkwanihi ka-kiskêyihîtamowin ohci âhkamêyimowin ta-pimohtatahk ôhi pakosêyimowina ohci ôma pahki ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihîtowin Têpêyimowin.

Pakitinkâtêw Natotamakêw-Itâpisiwinin Paminikêwin

- Ta-ohîskamin kayahîtê kitimahiwêwin ta-kî-kakwâtakêyihîtkwan kiki paspîwiyniwak, ô-wîtotîmâkanak, kayahîtê otatoskêwak, ahpô piko awiyak ka- nôcihtât pîhci paminikêwin tâpiskôc ôma IAP. Paminikêwin otatoskêwak kî-wîcihiwêwak ta-âciwinahk ka-kotêyihîtamihk ohci kawi-kakwâtakêyimowin ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyniwak, kî-mêyawak ta-wîcihiwêc pîhci ôma IAP, mîna pêyak ta-nâktawêyihîtahk paspîwiyniwak ô-maskawâtisiwin mîna miyw-âyâwin. Paminikêwin piko takwayâtastêw ita kahkiyaw yahkohtêwin ohci paminikêwin. Nikanêyihîtkwan âhkamêyimowina kî-ayiwâk miyonâkohtâhk ta-kêhcinaho êkwanihi paminikêwina – asici mîna nakacihtamôhiwêw okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw - kî-ihtakon isi êkwanihi ka-wîkicik pâtos-âyihk, êkwa êkwanihi namôya ayâw ita ta-wikit, êkwa êkwanihi pîhci tasihkêwina oyascikêwin.

- Natotamakêwak piko ta-kî-otihtikowak mitoni kiskêyihîtamôhiwêwin isi nahiyikohk isihcikêwin êkwânima kihkanakwan mîna ihtakon Nêhiyawêwin. Kêhcinahowin êkwânima kahkiyaw ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyniwak kî-kiskêyihîtamowin ohci masinahikan paminikêwin mîna pônipayiwin ka-natawêyihîtkwahk isi âhkamêyimowin mîna ka-âpacihtahk nanatohk âpacihtikana. Ohci ôma mâskôc itapisiwinin ohci natotamakêwak, kiskêyihîtamôhiwêwin waskawêwina ta-kî-namwâc sôhkêyihîtakwahkihk kîspin ê-kî-paminikâtêk tastaw kahkiyaw mawinêhikêwak êkwa wîcihiwêwak.
- Êyiwêhk ê-kî-twêmakan êkwânima natotamakêwak kanawêyihîtam okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw, kî-kistêyihîtkwan ta-nisitawinahk êkwânima pêyako-pimohtêstamasow natotamakêwak kâyapic ta-nitawêyihîtam nîsôkamâkêwin, êkwa ta-ihtakohk wicihiwêwina mîna ta-kwayâtastêkîhk.
- Miyâwak natotamakêwak miyikosiwin ta-wîhta kiko ka-akâwata kiki iskwêw ahpô nâpêw ohci ô-kanawâpahcikêw êkwa mîna ita māmawapiwin ka-pakitinihtêk isi wiyawaw asici kistêyihîtkwan âpacihtikana ohci tipêyihîtkêwina nahiyikohk isi ayisiyiniw nâkatohkêwina. IAP māmawapiwina kî-micimînamwak pîhci miscahîs nantohk pêyakwayahk, wâpahtahiwêwak êkwânima ôma kanawâpahcikêw paminikêwin ta-kî- nakatohkatam pîhci pêyakwayahk êkwanihi nahiyikohk kiki natotamakêw.
- Pakitinkâtêk mîna papâmâcihîwîwin mêtinikêwin kiki natotamakêwak mîna ô- paminikêwina kî-pêyak ta-kêhcinaho pâh-pêyakwan pihtikwêwin isi ôma paminikêwin mîna âhtastaw mâskôc kîkway iyikohk ohci kakwatahtawin kiki māmawapiwin mawinêhikewak.
- Ôma âniskômohcikêwin ohci nakayâskamowin âpacihtikana êkwa isihcikêwin paminikêwin kî-wîcihêw natotamakêwak ta-nakiskatahk mawinêskakêwina ohci ôma māmawapiwin.
- Towihkâna tâpiskôc ôhi Wanihakasowak Natotamakêw Protocol, Nanihiwêwin Māmawapiwina, êkwa ôma Kisiskâpayowin Māmawapiwin Paminikêwin êkwanihi kiskinowâpahtihiwêwin ohci tipêyihîtamowina nâkatohkâcihtêwin nakiskamakêwina kî-nakiskam pakosêyimowina ohci kihkihk mîna paminikêwin êyiwêhk mîna nâkatohkâtam kihci kwêtamawina ohci miscahîs ka-nêsowisicik natotamakêwak.
- Êkota ka-ayât natotamakêw ô-pimohtêstamakêwa mîna nîsôhkamâkêw isi ôki Pimipayihîtawin Māmawohkamâkêwak êkwa mîna National Paminikêwin Māmawohkamâkêwak – asici mîna kapê-ayi māmiskôcîkêwin âhkamêyimowin ohci awa Okanawâpahcikêw Masinahikêsis – pakitinam ayiwâkihtakwan sôhkêyihîtamowin ka-natawêyihîtkwahk ta-pisiskêyihîtkâtêk mîna ta-mêkawow katawa tôcikêmakan isi ô-natotamakêw-itâpisiwinin nakiskamakêwin ohci ôma IAP.
- Waskawêwina ta-pakitinahk isi natotamakêwak asici kiskêyihîtamôhiwêwin ta-wîcihîkocik isi tipiyawê sôniyâw kiskêyihîtamowin ahpô itikwê kî-wîcihîko ta-kêhcinahow êkwânima ô-tipahikêwin kîspinamâkosiwina kî-âpacihtaw ka-isi itêyihîtahk mîna manacihaw ohci sôniyâwi kitimahiwêwin.⁵⁵

⁵⁵ Êwako ôma kêhkâhtoskikâtêw âyimihiwêwin kiki miscahîs. Mâka pêyak kîkway, kî-kistêyihîtkwan kiki natotamakêwak namôya ta-itêyihîtahk ê-wihtamahk tanisi isi ta-âpacihtat ô-sôniyâma. Mâka mîna kotak kîkway, êyiwêhk atihî okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw otinam ôma atoskêwin mîna atihî mamiskotamakêwin-māmawihîtowin êkwa kiskêyihîtamôhiwêwin kî-pakitinihtêw isi natotamakêwak, ta-kî-miyo âpatan ta-wîcihîhk natotamakêwak pîhci âyiwak âhkami isihcikêwin ka-kiskêyihîtahk ohci nawasoninkêwina mîna wicihiwêwina ka-ihtakohkihk kiki sôniyâw manacihiwêwin isi ka-akawatahkik.

P *akitinkâtêk Nawasonikewin
Nakiskamakêwin isi Kîsêyhtamowin
Tipahikêwin Natotamawina:*

- Ôma kahtêcihkêmwina nakiskamakêwin pakitinam iyikohk sôhkisiwin mîna âyiwak manâcihcikâtêw kiki isi kîsêyhtamowin natotamawina ohci nakayâskamowin sihkiskâkêwin wiyasiwêwin, âsônê ispihk ka-pamînahk asici kitimâhakan mîna kamayitôtawihk ayisiyiniwak. IAP mâmawapiwina kîmôci-ayi mîna kî-asotamakêwak âstamêhk ka-isi nahiskâmômakahk, pisiskêyihcikêwin, mîna âyiwak manâcihêwêw kiskêyhtamowin. Mawinêhikêwak isi ôma IAP âsônê nahêyhtamwak êkwânima paminikêwin wâpahtahiwêw êkwânima tapwêwin ta-kî-wâpahcihcikâtêk kiki isi kotak ayiwâkêskakwêcihkêmwina mîna mawinêham onâkacihtâwin kêhcinâhiwêwin.
- Kîspin mîna pîhci kahtêcihkêmwina kiskinowâpahtihiwêwin, pisiskêyihcikêwin namôy-naspâciwêpinikêwin nakiskamakêwin natakawêyihkêwan âhkamêyihkêwan ohci kahkiyaw mawinêhikêwak ta-kêhcinahow êkwânima mâmawapiwina kî-nakatohkatam asici manâcihiwêwin mîna mitoni âstamêhk okakêskimiwêw technicalities. Êwako ôma ta-kî-âyiwakês pèyak ê-kî-kikinikâtêk kihci nakacihtamôhiwêwin kiki kahkiyaw mâmawapiwin mawinêhikewak.
- Ta-pakitinkâtêw "ka-natakawêyihkêwahk masinahikana" pâmwayês mâmawapiwin wîcihikow kahkiyaw mawinêhikêwak pîhci ôma kahtêcihkêmwina mâmawapiwin. Wîcihikowak natotamakêwak, tâpiskôc itêyihkêwan, ka-kiskicicik ôhi ka-kî-ispayikihk mîna iyikohk ohci kitimahiwêwin ka-kî-môsihtacik; defendants ka-nisitohtahkik ôma kêhcinâhowin ohci natotamawina; mîna kanawâpahcihcikêwak pîhci kîsêyhtamowin-osihtawin. Kihkihk mîna, ôma kaskihtawin ta-osihtat âyiwak ôhi ka-natakawêyihkêwahkihk masinahikana ta-nakiska nâkatohkêwina ohci ayisiyiniw onatotamawin ta-kî-nanihiwêwin ôma paminikêwin kiki atihk natotamawina.
- Ka-âyawacik pèyak onâkacihtâwak kanawâpahcihcikêwak êkwânima mitoni âyiwak streamlined mîna âstamêhk naspâciwêpinikêwin namwâc tâpiskôc standard wiyasiwêwin kiskinowâpahtihiwêwin ohci ka-âyâcik natotamakêw mîna defendant ta-wâpahtahiwêwic nah-nakêskamowin

Kêhtê-aya David Budd pîhci Winnipeg

itêyhtamowina. Âta wiya, natotamawina kî-natakawêyihkêwan onâkacihtâwak kanawâpahcihcikêwin namwâc kinwêsis namwâc tâpiskôc êkwânima namôy ka-nitawêyihkêwâtêk.

- Ôma IAP wâpahtahiwêw êkwânima mâmawapiwin-ohcipayiwina nakiskamakêwin ka-kaskihowak ta-kîsêyihkêwan mitâtahtwâw kihci mitâtahtomitanaw ohci kitimahiwêwin natotamawina. Kihkihk mîna, ôma âyimihowin ohci IAP Kiskinowâpahtihiwêwin kî-natakawêyihkêwan tâpitawi nôcihtâwin ohci ôma Pimipayihkêwan Mâmawohkamâkêwak, kanawâpahcihcikêwak, êkwa kahkiyaw mawinêhikewak pîhci ôma IAP ka-nakiskahk namôya kî-nokwan mawinêskakêwina mîna mêskotcipayiwina nâkatohkêwina.
- Natotamawina ka-wîhta kitimahiwêwin ohci kotak kiskinwahamawâkanak kî-kipiskâkôwak kihkânâkwan mawinêskakêwina, asici ôma paminikêwin êkwa ispihk ka-osihcikâtêkihk, mâtinamâkêwin, êkwa ta-âstahk nisitawêyihkêwan ohci otatoskêwak kiskêyihkêwan ohci êkwânima kitimahiwêwin. Nawasonikewin âpahcihcikana kiki nâkatohkâtêkihcikêwin kitimahiwêwin ohci kotak kiskinwahamawâkanak ka-kî-pakitinam kiki âyiwak pèyakwan paminikêwin kiki kahkiyaw itowahk natotamawina, kiyam kîspin natotamawin kî-mâcihtân ahpô kî-pêhtamwak.
- Atihk natotamawina ka-wîhta kitimahiwêwin ohci kotak kiskinwahamawâkanak êkwânima ohci ayisiyiniwak ka-nisîtawêwmitocik mîna wîkiwak pâh-pèyakwan mâmawâyâwinihk. Êwako ôma ohcipayin âsônê mawinêskakêwin kiki nanâtwihiwêwin êkwa nahêyhtowin tastaw ayisiyiniwak ahpô pîhci

mâmawâyâwinihk. Kihci pisiskêyihkêwin kî-nitawêyihkêwan ta-manacihtahk ô-natotamakêwak nisitawêyihkêwan mîna atâmêyihkêwan omâyinihcikêwak, êkwa ta-pakitinahk paminikêwin ta-âciwinahk mâskôc kakwâtakêyimowin isi tastaw-ayisiyiniw ahpô mâmawâyâwinihk tahtakwâw.

- Asici mîna ati kêhtê-ayowin ihtasiwin ohci ita ka-kî-kanawêyihkêwin kiskinwahamâkêwikamik paspiyiniwak, ihtakon kostamowin ohci natotamakêwak ta-pôni pimatisit ahpô ta-sôhkâtisiw ta-wîcihiwêw pîhci mâmawapiwin. Kî-kiskêyihkêwan ta-kêhcinahow êkwânima natotamawina ohci nêsoiwâtiw ahpô kêhtê-ayak kî-nanihihcikêwan êkosi isi natotamakêw âcimostâkêwin ta-kî-kâhcitinihcikêwan namwâc sôhkêsis.
- Ôma yahkohtêwin ohci Apîhci-Masinahikan Kîsêyhtamowin (SFDs) pîhci tipêyhtamowina êkota mawinêhikêwak nahêyhtamwak tanisi isi natotamawin ta-kî-kîsêyihkêwan mitoni âciwinam iyikohk isko natotamakêwak ta-pêhocik kiki tipahikêwin êkwa pakitinam waskawêwin ohci kipahikêwin kiki natotamakêwak ispihk mâmawapiwin kîsikaw.
- Êyiwêhk namôya kihcinâkwan isi kahkiyaw tipêyhtamowina, Mâmiskôcihcikêwan Nahêyhtowin Paminikêwin (NSP) mihcêtwaw kî-itôtamâkan âyiwak sôhkêsis sôhkêyhtamowin isi nahiyikohk natotamawina mîna âciwinam pimohtêstamakêwin mêtinikêwin. Ôma Kiskîpawowin Mâmawapiwin Paminikêwin, SFDs and NSPs wâpahtahiwêw êkwânima pîhci atihk nâkatohkêwina nawasonikêwin nakiskamakêwin isi mawinêskâm sôhkêyhtamowin ta-manacihtahk ispayiwina mîna sôniyâw.

Pimipayih̄tawin Māmawohkamākēwak Kihci-nīkānapīw Mayo Moran (kihtiniskēhk isi) asici Okimāhkān Kanawāpahcikēw Dan Shapiro.

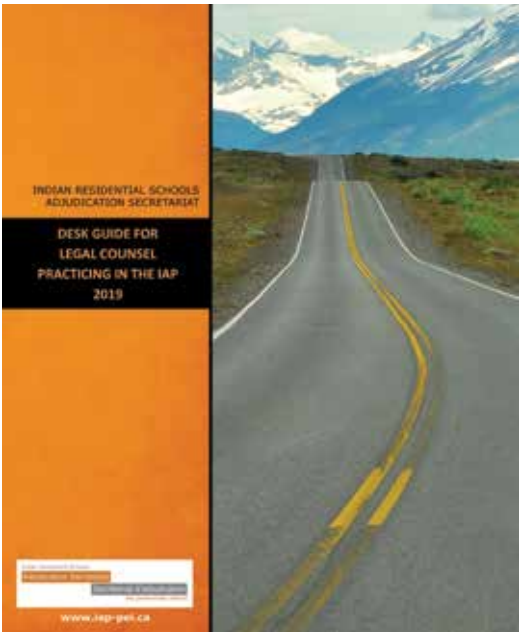
Ô ma sōhkisiwin ohci kanawāpahcikēw paminikēwin natawēyih̄tākwān ēkwānima paminikēwin mīna kīsēyih̄tam natotamawina pīhci nahiyikohk mīna āhkami isihcikēwin. Kihci pimipayih̄tawin - tāpiskōc kanawāpahtamowin kīsēyih̄tamowin, paminikēwin kiskinohtahiwēwin, ēkwa nakacih̄tamōhiwēwin – kī-nitawēyih̄takwan ta-pakitinahk nahēyih̄towin ēyiwēhk pisiskēyih̄cikēwin isi ōma tipēyimowin ohci kanawāpahcikēwak mīna kēhcinahowin ēkwānima itahto tipēyih̄tamowina kī-ponicikātēwa isi tipiyawē kaskihtamākēwin. Ékwa mīna, ōki Pimipayih̄tawin Māmawohkamākēwak ēkwa Technical Māmawohkamākēwak wāh wīpac kistēyih̄tikātēwin nakiskatowak ta-nākatohkātēk mīna ta-pakitinahk kiskinohtahiwēwin āhkami asici ōma IAP isi itahto āyiwak ka-āyimahk pimipayih̄tawin mīna itwēstamākēwin āyimihiwēwina.

- Pēyak āpacihcikan ēkwānima ka-osihcikātēk mawinēskakēwin isi kīsih̄tawin ōma IAP isi misiwēyāw ēkwānima ēsa ta-kaskihtahk ta-natocikātēk, sīpā Article 12, ēkospīhk kotak kiskinwahamākēwikamik ta-kī-pohtastēw isi IRSSA. Éyiwēhk ohci, atih̄t ita ka-kī-kanawēymih̄cik kiskinwahamākēwikamik paspīwiyiniwak kī-kaskihtawak piko ta-natotamacik IAP natotamawin miscah̄is askiy asay isipīhk ōma paminikēwin. Éyiwēhk ēkwānima kī-kistēyih̄tākwān kahkiyaw kayāhtē kiskinwahamawākanak ta-kī-kikinikāsocik pīhci ōma IRSSA kī-miyawak miyikosiwin isi ōma ohtisowin, ēwako ōma namwāc piko nasih̄kāc ispayin iskwēyanihk kīsih̄tawin ōma sōhkēyih̄tamowin ohci kahkiyaw natotamawina māka mīna yahkipitam āstamēpitamākēwin ēkwānima atih̄t paspīwiyiniwak ahpō itikwē ōsam nēsowātisiwak ta-natotahk ahpō ta-itoh̄tēt māmawapiwin. Ta-kēhcinaho kīsih̄tawin, wīhtam oyēyih̄cikēwin kiki waskawēwin ēkwanihi yahkipitam ōma paminikēwin ta-kī-wīcīhikow.⁵⁶
- Kiki isi ta-kēhcinaho ēkwānima kahkiyaw natotamawina kī-pīyisk kīsēyih̄tam mīna ēkwānima iskwēyanihk natotamawin ta-pisiskēyih̄cikātēw tāpiskōc kotaka mīna manacih̄tawin tāpiskōc nistam, kī-natawēyih̄tākwān ta-osīhticikātēk ē-nikanēyih̄takwahk nakiskamakēwin nisitawinikātēw kihci mawinēskakēwina isi ōma kīsih̄tawin ohci kahkiyaw natotamawina mīna itowak kiki nākatohkātēkēwina ēkwanihi mawinēskakēwina. Ayis ōma itōtamākēwin nīkānēyih̄tākwān atih̄t natotamawina ahpō mēskōtastawin pamih̄tawin pimipayih̄tawina, ōma pimipayih̄taw piko ta-kī- kīhkānāka mīna yahkipicikātēw pīhci tēpakēyimowin asici kahkiyaw mawinēhikēwak mīna onīkānīwak māmawohkamākēwak.

Onīkānīwak, Pimipayih̄tawin, ēkwa Paminikēwin:

- Ōki Pimipayih̄tawin Māmawohkamākēwak – kikinikātēw ohci pimohtēstamakēwak ōma mawinēhikēwak isi ōma IRSSA –kī-pakitinam sōnīyāwasinahikan mīna ayiwākipayiwīn pīhci yahkohtēwin ōma IAP. Ta-kaskiho pīhci ēkwānima atoskēwin, kī-natawēyih̄tākwān ō-tipēyih̄tākosiwak ta-pētacik pītos sōhkēyih̄tamowina ta-sīpayih̄tahk ēyiwēhk māwaci māmāwi isi māmawih̄towin kanawēih̄cikēwin ohci ōma IAP ka-wiyastēk pīhci ōma IRSSA. Kī-mīna natawēyih̄tākwān an Ka-pēyako isihcikēhk Kihci-nīkānapīw – namōya pimohtēstamakēw ohci kiko mawinēhikēw – asici mīna manacih̄tawin ēkwa pamih̄awin pīhci tēpēyimowin kamikohk.
- Éyiwēhk ōma Ka-Kanawēyih̄cikēcik Wiyasiwēwinohk kanawēyih̄tam iskopayiwīn tipēyih̄cikēwin pāsci ōma IRSSA, ōma Wiyasiwēwinohk kī-āhkami atoskatamwak pīhci ōma otitwēstamākēwin mīna paminikēwin ohci ōma IAP māwaci ayiwākēs ka-kī-isi itēyih̄kik. Ita kīspin namōya ekota ayāw ēwako ayisiyiniw asici tipōtamowin ta-otihtikowcik mīna nākatohkātēkēw pīhci wiyotāmowina, ōma Wiyasiwēwinohk mīna sōhkastēw kiki nistam pihtikwēwin kiki natotamākēwak ta-nawaswātahk atih̄t āyimihiwēwina.

⁵⁶ Isipīhk Opaskowi-Ptsim 27, 2015, awa Hon. Madam Justice B.J. Brown ohci B.C. Kihci Wiyasiwēwinohk nakinam kiko āyiwak wiyasiwēwina ta-kikinikātēk kiskinwahamākēwikamik sīpa Article 12 ohci Nahēyih̄towin Tēpēyimowin. Mitoni iskwēyanihk kiskinwahamākēwikamik ta-kikinikātēk isi tipēyimowin ohci Article 12 masinahikan ēkwānima Kivalliq Hall isipīhk Mikisiwi-Ptsim 2017. Kayāhtē kiskinwahamawākanak ohci Kivalliq Hall kī-miyāwak isko Kisē-Ptsim 25, 2020, ta-natotamacik ōma IAP masinahikan.

Natotamakêwak okakêskimiwêw ka-pimohtêstahk ta-kî-kiskinawâpahtam kiskinohtahiwêwin asici kîsihtâwin kiskêyihitamohiwêwin ohci pimipayihtâwin paminikêwin pîhci oma IAP.

Kihkihk mîna, atiht mawinêskakêwina - tâpiskôc tipêyihcikêwinohk âyimihiwêwina kwayaskwêyihcikêwin isi "Opaminikêw Pahkânowin" êkwa ôma kâwî-wâh-wâpahtamowin ohci atiht kiskinwahamawâkan-isi-kiskinwahamawâkan kitimahiwêwin atâmêyihâtakosiwin - kî-kaskihôwak ta-kîsêyihstahk, kanakê mâka atiht, Kânata ohci ka-osihcikâtêk paminikêwin ta-kawî wapahtahk ôhi natotamawina awasitê ohci ka-nahiskâmômakahk IAP. Ôma wâpahtahiwêw natawêyihcikâtêwin kiki âhkami, ahtisihcikêwin mâmiskôcikâtêwin tastaw mawinêhikêwak, êkwa mâtinamakêwin âhkamêyihitamowin isi ôma nahiyikohk sôhkêyihitamowin ohci kahkiyaw natotamawina.

- Êkwa mîna isi ôma Pimipayihtâwin Mâmawohkamâkêwak êkwa ôma Ka-Kanawêyihcikêcik Wiyasiwêwinohk, kî-ihakon iyikohk akihtâson ohci kotakak mâmawohkamâkêwak nîsôkamâkêwin pîhci onîkânîwak ohci ôma IAP, tâpiskôc mîna National Paminikêwin Mâmawohkamâkêwak, Wiyasiwêwinohk Pisikêyihcikêwin, êkwa Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw. Êyiwêhk atiht ayâwak kihci tipêyihcikêwin ka-itastahk pîhci ôma IRSSA êkwa Yahkohtêwin Sîhkihikêw, namôya ihtakon kihci âpacihcikan kiki ta-pakitinkâtêk wîci atoskêwin ohci onîkânîwak êkwa pimipayihtâwin êkwaniki piko Ka-Kanawêyihcikêcik Wiyasiwêwinohk. Êyiwêhk kî-sôhkâtiwak mîna neutral onîkânîwak ohci ôma IAP, atiht miyopayiwina ohci mâskôc kîkway mâmawohkamâtowin tastaw ôhi nanatohk mâmawohkamâkêwak ahpô itikwê kî-patâpahtamwak.
- Mitoni êkwa ka-itêyihstahk tipêyimisowin êkwanihi kistêyihstakwan isi ôma kwayaskwasiwin ohci neutral kanawâpahcikêw paminikêwin. Pîhci isi ôma wiyastêwin ohci ôma IAP, kî-ihakon iyikohk akihtâson ohci kanawêyihcikâtêwin ka-astêkihk ta-manâcihta ôma tipêyimisowin ohci ôma kanawâpahcikêw paminikêwin. Kanawâpahcikêwak kî-atoskahawak mîna nawasônawak ohci Pimipayihtâwin Mâmawohkamâkêwak kikinikâtêw ohci ôki mawinêhikêwak isi ôma IRSSA êkwa ô-sôhkisiwin kî-pisikêyihcikêw ohci Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw.
- Kânata namôya kî-piko defendant pîhci ôma paminikêwin mâka mîna kî-ayâw nâkatêyihitamowin kiki ta-pakitinik sôniyâw mîna ayisiyiniw wicihiwêwina pîhci paminikêwin ohci ôma IAP. Iyikohk Kânata ô-tatoskêwin pîhci ta-paminahk itâpisiwin ohci ôma IRSSA, ôma ta-kanawêyihcikâtêk ohci isi iyikohk mîna ka-itêyihstahk tipêyimisowin natawêyihstakwan âhkami pisikêyihcikêwin mîna âsowêyihitamowin êkwa âtaminâwin isi kahkiyaw tahtakwâw isi ôkimânâhk ohci kistêyihstakêwin ôma tipêyimisowin.
- Ôki natotamakêw onîsôhkamâkêw owiyasiwêw tipahikêwin wiyastêwin mîna paminikêwin kî-sâkocihko atiht âyimihiwêwina. Ka-pakihtinik owiyasiwêw ta-ayiwâkihcihikêk Kânata opêyakin (15% ayiwâk ohci ôma kîspinamâkosiwin ohtisowin) itwêman êkwânima kiki atiht natotamakêwak iyikohk ohci ôma owiyasiwêw tipahikêwin kî-otinam ohci ô- kîspinamâkosiwin, kî-âstamêhk ohtisow ohci iyikohk kîspinamâkosiwin pîhci ôma kanawâpahcikêw ô-kîsêyihitamowin. Ôma owiyasiwêw tipahikêwin kanawâpahtamowin paminikêwin kî-wâpahcikâtêw kinwêsis ta-paminikâtêk nanapo kiki kanawâpahcikêwak mîna natotamakêw onîsôhkamâkêw, âstastahêw neutral kanawâpahcikêwak pîhci nîkânôhtêwin ohci sîhkihikêw isi ôma mawinêskakêwin tastaw natotamakêw êkwa nâpêw/iskwêw owiyasiwêw, êkwa âstastahaw natotamakêw pîhci nîkânôhtêwin ohci ê-mawinêskakêk asici nâpêw/iskwêw owiyasiwêw êkâ kîkway ohtisiwin ohci ahpô paminikêwin ohci okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw.
- Êyiwêhk ôma mâwaci iyikohk ohci law atoskêwikamikwa nîsôkamâkêwin pakitinam nakacihtâwin mîna manâcihikâtêw pamîstakêwin, ôma katawâhk nakatohkâtamowin ohci atiht natotamakêwak okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw oscipayin ê-sôhkêyihstahk namôya kî-pakosêyâtakwan mawinêskakêwina kiki ôma IAP êkwa kiki natotamakêwak. Âta atiht Law Societies yahkipitam kihci wiyasiwêwin ohci nakatohkatamowin, namôya êkwanihi kî-natawêyihstakwan kiki owiyasiwêw ka-kî-atoskâstahk pîhci ôma IAP. Ôkimâhkân Kanawâpahcikêw êkwa/ahpô Pimipayihtâwin Mâmawohkamâkêwak-nahêyiham nakacihtamôhiwêwin kiki okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw ta-kî-osihtahk isihcikêwina ohci ta-pimohtêstamahk natotamakêwak pîhci ôma IAP.
- Natotamakêwak namôya kî-ayâwak sôhkisiwin paminikêwin to ta-nôkocikâtêk pikwêyihitamowin ohci ôma nakatohkatamowin isi wiyawaw okakêskimiwêw nîsôhkamâkêw. Ispîhk 2014, ôma Wiyasiwêwinohk nawasônêw Ka-pêyako isihcikêhk Kihci Kakêskimowêw isi nakatohkâtikêwin owiyasiwêw mâyitôtamowin, mâka pasci itahto askiy isi ôma paminikêwin.
- Mâwaci iyikohk ohci mahki natotamawina, ôma IAP kiskêyihstam mawinêskakêwina kwayaskwêyihcikêwin isi iyikohk âyimipayin ôma oyêyihcikêwin asici kiko natotamawina ta-kî-pêhtahk ahpô kîsêyihstam. Iyikohk nohtêpayiwina piko isi pîhci ôma pamihcikêwin osihcikâtêw sîhtâskikinêwin êkwânima ta-kî-ohcipayin ê-naspacipayik ka-tôcikêmakahk isi natotamakêwak ka-pêhocik sôhkêyihitamowin ohci ô-natotamawina. Êwako ôma âyiwakihtaw ispîhk kihci mitâtahtomitanaw natotamawina kî-sipwêtisahikatêwa mwêhici pâmwayês Takwâki-Pîsim 19, 2012, masinahikan pônipayiwin.
- Ayis namôya kî-iteyihstakwan ta-wiyasiwâcihikâtêk kiki kahkiyaw contingencies, kî- kistêyihstakwan ta-osihtahk mâmawohkamâtowin iyikohk ta-pimipayihtâhk kwêskastaâwin mîna naskomowin isi âyimipayiwin ispîhk ka-waskawimaka. Ôma natawêyihstakwan ê-sôhkêyihstahk wiyastêwin kiki ôma nisitawêyihstakosiwin, ohpatawin, mîna nakatohkâcihikâtêwin isi ka-kotêyihstamihk, asici mîna âhkamêyihitamowin ohci ôma tahtakwâw ka-kotêyihstamihk êkwânima kî-nahêyihstamwak.

IRSAS otatoskêwak wicîhiwêwak pîhci kistêyihcikâtêwin isistawin ka-micimînikâtêk ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Paspîwiyiniwak Society pîhci Vancouver.

Ê-atihkêk wâsênamawnâpisk pîhci Okimâwikamik kistêyihcikâtêwin ôma âsônâmâtowin ohci kayâhtê Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwin kiskinwahamawâkanak êkwa ô-witokemâkana.

namôya ta-kakwê kakwâtakêyimot paspîwiyiniwak ta-pakitinîhik ayisiyiniwak ahpô māmawohkamâtowina pimohtêstamakêw ita ô- māmawapiwin asici êkwaniki natotamakêw êkwaniki namôya nakayâskawêw. Mâka, kîspin kî-manâcihikâtêw, miyonâkohtâwin paminikêwin - tâpiskôc ta-kêhcinaho êkwânima katawâhk Ayamihêwikamik kî-wîhtamiwaw êkwânima māmawapiwin ê-kî-ihkato ta-isi ta-mêyaw ôma Ayamihêwikamik ta-pakitinahk masinahikan ohci mihtâtêyêhtamowin isi natotamakêw mawaci namwâc nahiyikohk isihcikêwin - ta-kî-paminikâtêw masinahikanis êkwaniki opaminikêwak ê-kî-namôya pahki ohci ôma paminikêwin êkwa ê-kî-nôhtê wicîhiwêw pîhci ôma nahêyihkâtêw âhkamêyimowin.

O tatoskêwak itêyihkâmowina êkwaniki kihci pîhci ispîhk ati-pônihkâwin yahkohtêwin ohci ôma IAP: nanapo isi ta-manâcihât otatoskêwa nahiyikohk mîna kîhkâninâkosiwin, êkwa mîna ta-kêhcinaho êkwânima iyikohk wicîhiwêwina kî-astêwa ispîhk iskewêyanhk ohci ôma paminikêwin ta-kîsêyihkâh kahkiyaw iskopayiwîw natotamawina. Ôma natawêyihkâtêw kîhkânâkwan pikiskwêwina, māmawohkamakêwin ohci otatoskêwak êkwa otatoskêw unions, mîna kakêskwêwin ohci ayisiyiniw wicîhiwêwina nakacihtaw-iyiniwak. Âhkamêyihkâmowin ohci âhkami atoskêwin kî-mîna yahkastâwak isi otatoskêwak ka-atoskatah apihci akihkâtêw ohci ka-nîkânêyihkâtêw atoskêwina ta-wicîhiwêw pîhci wiyawaw ohci kanawêyihkâmowin, kiki isi ta-pihkohtât ôma IAP âhkamêyihkâmowin isi natotamakêwak.

- Mâcihtâwin ka-isi âyimahk mîna manâcihikâtêw tâpiskôc ôma IAP kî-pihkohtâwak mîna piko itahto kîsikaw kistêyihkâtêwin ôma âhkamêyihkâmowin ohci ôki ayisiyiniwak ka-atoskatahki pîhci êkwânima paminikêwin. Ôma tahtakwâw ohci māmawohkamakêwin - kîkînikâtêw asici ôma nisitawêyihkâtêwin mîna kwayaskwêyihkêwin ohci nakatohkêwina - sîhcisâyawin kî-mâkôhikowak êkwaniki ka-tasihkâkik ôma âyimihiwêwin. Kahkiyaw māmawohkamâtowina nîsôkamâkêwin pîhci ôma IAP piko kapê-ayi ta-âhkamêyihkâtêw mîna wicîhiwêwina ta-pakitinahk paminikêwin kiki ôhi pikwêyihkâmowin mîna maskawâtiyiwîw miyw-âyâwin isi otatoskêwa.
- Pîhci ôma IAP, Kêhtê-ayak pakitinam mistahi nîsôkamâkêwin ta-manacihtâkêw miyw-âyâwin ohci otatoskêwak. Ohcipayiwîw ohci nakacihtâwin mîna kiskêyihkâmowin ohci Kêhtê-ayak namôya piko wicîhikow otatoskêwak ta-piskêyihkâtêw natotamakêw-itâpîsinowin sôhkêyihkâmowin mâka mîna kî-ohkîsowak tipiyawê iyinîsiwin mîna manacihtawin ohci Nêhiyaw māmawâyâwinîhk onîkânîwak.

Nîsôkamâkêwin isi to Nanâtawihiwêwin êkwa Nahêyihkâtêwin:

- Kiki miscahîs ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak, ta-kaskihtâcik ta-ayimôhtâkik ô-tipiyawê môsihtawina isi kanawâpahcikêw pîhci pâyâhtak, kwayask-itôtamowin, pâyak, mîna manâcihêwêw māmawapiwinîhk êkwânima tipiyawê nanâtawihiwêwin nahipayiwîw mîna yahkohtêwin isi nahêyihkâtêwin.
- Māmawâi, ôma otinamowin ôhi môsihtawina ohci mitâtahtwâw kihci mitâtahtomitanaw ôki ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak kî-ayiwâkihtakwan yahkohtêwin isi ayakaskâw nistawêyêcikêwin ôma kiskisowin ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pîhci Kânata, mîna isi national-tahtakwâw nahêyihkâtêwin.
- Kî-ihkaton atihk ôhi natotamawina namôya kî-ohci tipahikâtêwa, âaskâw kiki tipêyihkêwinohk ahpô technical kistêyihkâtêwina. Tâpiskôc itêyihkâtêw, atihk natotamakêwak kî-âyimihowak ta-nahêyihkâtêw, êyiwêhk kotaka miskamwak nahipayiwîw ta-pîkiskwatahki ô-môsihtawina isi ayisiyiniw ka-tipêyihkêw mîna kwayask natohtam.
- Sôhkatiyiwîw ohci mihtâtêyêhtamowin pîhci ôma nanâtawihiwêwin êkwa nahêyihkâtêwin paminikêwin namôya ta-kî-osâmpîcîkâtêk. Ta-kî-mâmiyâkâcihikâtêk êkwânima namôya ta-kî-ihkaton justice ahpô nahêyihkâtêw asici nama kîkway nokohtawin mihtâtamowin ahpô kîsinâtêyimowin. Kânata mîna katawâhk Ayamihêwikamik pimohtatawak tipiyawê pîkiskwêwina ohci mihtâtêyêhtamowin isi ayisiyiniw ôki ka-natotamakêw pîhci ôma masinahikan kîspin akâwâtam onatotamakêw. Êwako ôma sôhkatâw kêhcinâhowin ohci ôhi kayâsêskamik ispayiwîw, êkwa mîna kî- kistêyihkâtêw âpacihtawin ohci ôma IAP onîsôkamâkêwin isi ayisiyiniw nanâtawihiwêwin.
- Mâka, ôma mâskôc ka-isi miyopayik ohci ôma mihtâtêyêhtamowin âciwinam kiskêyihkâmôhiwêwin êkwaniki Ayamihêwikamik pimohtêstamakêwak wâh-wîhkâc natômawak isi māmawapiwina êkosi namôya kî-kaskihowak ta-yahkîpîcîkâtêk mihtâtamowin mîna nakatêyihkâmowin. Kî-kistêyihkâtêw kî-kî-ihkaton atihk ôhi natotamawina namôya kî-ohci tipahikâtêwa, âaskâw kiki tipêyihkêwinohk ahpô technical kistêyihkâtêwina. Tâpiskôc itêyihkâtêw, atihk natotamakêwak kî-âyimihowak ta-nahêyihkâtêw, êyiwêhk kotaka miskamwak nahipayiwîw ta-pîkiskwatahki ô-môsihtawina isi ayisiyiniw ka-tipêyihkêw mîna kwayask natohtam.

Ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Okanawâpahcîkêw Masinahîkêsîs paminam kiskêyîhtamohiwêwin mistikowas ita National Nakatohkâtêwina ohci Tâpwêman êkwa mîna Nahêyîhtowin Pimohtêstamakêwin.

M iscahîs wîchihwêwak kî-iteyîhtamwak êkwânima nitawêyîhtakwan isi nanâtawihiwêwin ispihk êkwânima IAP mâmawapiwin kî-kistêyîhtâhk kiki natotamakêwak âhkami onanâtawihiwêwin. Pîhci paminikêwin, mâka, Nikanihk Nakatohkacikêwin Oyêyîhcikêwin ta-kî-wîchiko namwâc ohci âyiwak ê-kîhkânakwahk nisitawêyîhcikêwin ohci kistêyîhtcîkâtêwin mîna kêhcinâhowin ohci iyinihkêwin nanâtawihiwêwin paminikêwin, êkwa mîna ohci pah-pîtos tipahikêwin ka-natonikatek nanâtawihiwêwin aspêyimowin ohci ita natotamakêw ka-wîkit.

- Ôma IAP kî-, ohci wiyastêwin mîna itasinahîkâtêwin, itâpahtamam nîkânîhtâwin ohci ayisiyiniw. Kî-mêyaw ayisiyiniw ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak ta-otihtikocik tipahikêwin kiki ôma kitimahiwêwin êkwanihi ka-kî-âsônê mosihtacik. Kihkihk mîna, ôma Mâmawohkamâtowin IAP pimipayihtâwin kî-âsônê asocikatêw ta-mâmawinihcik mâmawâyâwinihcik ô-tipêyîhtâkosiwak mîna ta-kiskêyîhtahkik nanâtawihiwêwin waskawêwina pîhci opîkiskwêwiniwaw, pîhci isistawin kiskinawâchîcîkâtêw ohci wiyawaw isihcîkêwin, asici otôtêminîmâw mîna wîtoftîmâkanak. Mâka, Mâmawohkamâtowin IAP kî-mitoni âstamêhk-âpachîcîkâtêw, pîhci ohci âstamêhk nistawêyêcîkêwin isi êkwaniki natotamakêwak êkwa pîhci ohci opaminikêw âyimihowin ta-âpachîcîk, âsônê mîwaci nistam askiya ohci ôma IAP. Namwâc kwayask kiskêyîhtamôhiwêwin ohci ôma pimipayihtâwin êkwa âyiwak pimiciwan opaminikêwin itasiwêwin ka-kî-pêyak isi âyiwak mâmawihitowin nanâtawihiwêwin nahipayiwin.
- Maskawîmakan ka-tôcîkêmakahk ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina âyimihikowak namwâc pîko êkwaniki ka-kî-itohtecik ôma kiskinwahamâkêwikamik maka mîna ô-wîtoftîmâkanak, awâsisak, êkwa osisima. Êwako ohci, paminikêwin mîna nanâtawihiwêwin âhkamêyimowin natawêyîhcîkâtêw ta-yahkipicîkâtêk isi aniskaciwin paspîwiyiniwak. Âpachîcîkana ohci ôma IAP asotamakêw ôma: ôma

âyimipayiwin sêwêpicikan ihtakon isi kahkiyaw êkwaniki ka-âyimihocik ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik, mîna owîtoftîmâkanak ta-kî - kîspin natotamakêw natawêyîhtam - itohtêw mâmawapiwinihcik ekota ta-kî-ayâwak ôma paminikêwin ohci Sôhkêyîhtamowin Maskawâtisiwin Paminikêwin otatoskêwak êkwa/ahpô Kêhtê-ayak. Miscahîs natotamakêwak pîkiskwatam êkwânima ka-sâpô itohtêw ôma IAP kî-isi miyopayik owîtoftîmâkanak mîna wîtoftîmâkanak wâhkôhtowin. Ôma nahipayiwin isi mâtinamakêwin ohci ayisiyiniw omôsihtawina asici wîtoftîmâkanak pîhci paminikêwin mîna kêhcinâhowin wâsakâskamihtawin ta-kî- kistêyîhtakwan yahkohtêwin isi aniskaciwin nanâtawihiwêwin. Mâka, ta-kî-ihtakon iyikohk ta-yahkipicîkâtêk âyiwak itâpisiwina ohci ôma IAP paminikêwin - tâpiskôc pâmwayês-mâmawapiwin mihtâtêyêhtamowin, nikanihk nakatohkacikêwin oyêyîhcikêwina, mâmawohkamâtowin pimipayihtâwina, êkwa maskawâtisiwin paminikêwin - isi wîtoftîmâkanak ohci paspîwiyiniwak ta-wîchîkoy tipiyawê wiya ô-nanâtawihiwêwin.

- Âta kî-kahkiyaw pahki ohci ôma IRSSA, ôma IAP, Tâpwêman êkwa mîna Nahêyîhtowin Pimohtêstamakêwin, Mâmawî-Nayêhtâwipayiwin Tipahikêwin, êkwa Nêhiyawak Nanâtawihiwêwin Foundations paminikâtêw kiki miscahîs pahki isi pahkân opaminikêwak, êkwa nakatohkatam wiya tipiyawê kiskêyîhtamôhiwêwin waskawêwina. Êyiwêhk ohci, kêyapic ihtakon wânêyîhtamowin tastaw ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak kiko kîkway kahkiyaw ôhi âpachîcîkana kî-itôtamakahk ta-pakitînikâtêk. Namwâc kwayask wîcî atoskamowin pîhci ôma nitawêyîhcîkêwin isi kiskêyîhtamôhiwêwin ohci kahkiyaw ôhi pahki ohci ôma IRSSA ta-kî-wîchîkowak êkwaniki ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak pîhci namwâc kwayask nisitohtamowin mîna otinahkîk kahkiyaw miyopayiwin ohci ôma Nahêyîhtowin Têpêyimowin isi misiwêyâwin. Êwako ahpô itikwê mîna pêyak isi mitoni nisitohtamowin ohci ôma âsônâmâtowin ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik isi kahkiyaw Canadians.

P éyak ohci ôma miscahîs âyiman âyimihiwêwin ohcipayin ohci IRSSA êkwa ôma IAP êkwânima nisitohtamowin ohci atoskêwin isi sôniyâw tipahikêwin pîhci nanâtawihiwêwin êkwa nahêyihowin. Miscahîs natotamâkêwak wîhtam namôya kî-ohci nawasonam ta-wîchihwêw pîhci ôma IAP kiki sôniyâw kîspinamâkosiwin, maka piko ta-mâtinamâkêw ô-tîpiyawê môsihtawina ohci ôma âyimihowin of Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina. Êkosi isi ôma, éyiwêhk ôma IAP kî-itasinahikâtêw isi kîsêyihowin civil wiyasiwêwin, ta-kî-mîna wâpachihkâtêk isi ayiwâkihtakwan pahki ohci ê- ayakaskâw nahêyihowin paminikêwin. Ka-otihikohk tipahikêwin namôya êkwânima âhtastaw kayâsêskamik kitimahiwêwin.

- Kihkihik mîna, tipahikêwin êkwânima ê-kî-sôhkastêw isi ta-nisitawinamahk âyimihowin ohci ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik môsihtawina.⁵⁷ Nanâtawihiwêwin cî êkwa nahêyihowin ta-kî-yahkohtêman kîspin êkwanihi ka- nâkatêyihkâtêk ôma Nêhiyaw

Kanawâpahcikêwak osihtawak Wîhtamâkêwin ohci Nahêyihowin ita National Nâkatohkâtêwina ohci Tâpwêman êkwa mîna Nahêyihowin pimohtêstamakêwin pîhci Amiskwaciy-wâskahikan.

Kî-ihkaton mîna miscahîs itâpisiwin ohci êkwânima paminikêwin piko – tâpiskôc ôma kahtêchikêwina nakiskamakêwin, ôma nakiskamakêwin isi onâkacihkâtêwac âcimostâkêwin mîna masinahikan osihkâtêwina, mâmiskôcikatêwin nahêyihowin, isihkêwin manacihkâtêwin, êkwa mîna kwayâtastêw ohci paminikêwin kiki natotamâkêwak - êkwânima pakitinam kiskinwahamâkêwin ahpô itikwê ta-kî-ayakaskâw mâkohtâwin kiki ôma civil justice pamihcikêwin.

Mâka, pasci akihtâson, ôhi mawinêskakêwina êkwa mîna pihkohtâwina, kîkway ôhi Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihowin Têpêyimowin êkwa ôma Ka-pêyako isihkêhk Kanawâpacikatêwin Paminikêwin kî-tâpwê piko ohci ayisiyiniwak: awâsisak ka-kî-mâyinihikêcik; onîkihikomâwak ka-wanihâcik ô-wîtotîmâkanak; paspiwiniwak ka-miska mitoni sôhkisiwin; kotakak kâyâpic ka-kakwê sâkohtat ôma kitimahiwêwin ka-kî-itotahkik; onîkanîwak ohci Nêhiyaw mîmawâyâwinihik ka-pakitinahk paminikêwin isi ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspiwiniwak êkwa êkwanihi, itahto kîsikaw kistêyihkâtêwin, nâkatohkâtam êkwanihi aniskaciwin âyimihowina; Ayamihêwikamik onîkanîwak êkwanihi ka-kî-kôciwak ta-nahêyihkâtêk otâpwêyihkâtêwin mîna ministry asici ôma âsônâmâtowin ka-kî-sîpayihtahk; Ôkimânâhk onîkanîwak ka-itohtêcik mîmawapiwina, natohtamwak, mîna mihtâtêyêhtamwak isi kayâhtê kiskinwahamawâkanak; kanawâpahcikêwak ka-pakitinahk pâyakwayahk kiki nanâtawihiwêwin éyiwêhk mîna kocihtaw ta-âniskômohtat asici sôniyâw tipahikêwin; êkwanihi ka-naskomocik sêwêpicikana itahto kîsikaw itahto tipahikan, têpakôhp kîsikaw pâyak ispayin, ohci ayisiyiniwak ka-âyimihocik pasci ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik môsihtawin ahpô ohci kiskisowin; owiyasiwêwak ka-papâmâchihôwcik isi pâtos-âyihk mîmawâyâwinihik ahpô âhkosiwikamik ta-pakitinahk nîsôhkamâkêwin mîna wicihiwew ta-kahcitiwikâtêk justice; public servants ka-âhkami atoskâtahk tahto kîsikaw ta-pîkiskwêw asici paspiwiniwak ohci ôma miscahîs tipiyawê pisikêyihkâtêwin mîna âyimihowin itâpisiwin ohci opimatisiwin mîna kiskinohtahiwêw sâpô ôma pamihcikêwin; mîna miscêcis otôtêmimâw, wîtotîmâkanak, Kêhtê-ayak, mîna ayamihêwâtiwiniw onîkanîwak, ka-nîpawicik asici mîna wicihiwew ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspiwiniwak. Ôma âcimowin ohci ôma IAP êkwânima pasci kahkiyaw nanatohk mitoni mitâhtahtaw kihci mitâhtahtomitanaw ohci tipiyawê âcimowina, môsihtawina, mîna papâmâchihôwin.

Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina ta-kî-âhkami mawinêskam pîhci wiyasiwêwin ô-kakêskimiwêwa mîna sôniyâw nâkatêyihkâtêwiniw kiki ôma kitimahiwêwin êkwânima ka-itotahkik kiskinwahamâkêwikamik?

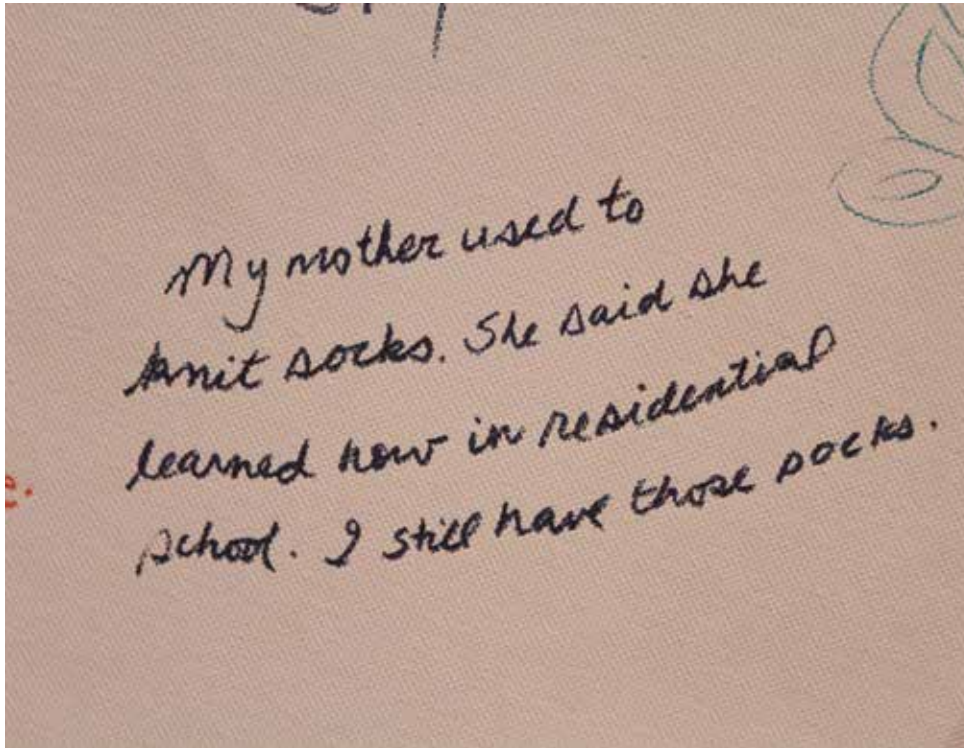
- Otamêyowin mîna ânwêhtamowin ta-kiskêyihkâtêk kîkway piyisk ta-itocikâtêk asici ôma IAP âcimowasinahikana êkwa mîna tôcîkêman ohci êkwanihi asocikatêwina isi natotamâkêwak isi kâtanohk êkwa mîna isi kayâsêskamik âcimowasinahikan êkwanim âhkami âyimihowin kiki natotamâkêwak êkwa êkwanihi ka-wîchihwêw pîhci ôma IRSSA. Namwâci kwayask ta-kî-ayacik kiskinohwahikêwin nakiskamakêwin isi ôma pimohtatâwin ohci âcimowasinahikana ta-itastêkihik nistam pimohtatawin ohci ôma paminikêwin, êkosi isi kahkiyaw êkwanihi wîchihwêwak – miscahîs âsônê paspiwiniwak êkwa natotamâkêwak – ayâwak ê-kîhkânâkwahk nisitohtamowin kîkway ta-ispayik ohci ô-tîpiyawê masinahikana, âcimowasinahikana, êkwa kayâsêskamik ispayiwin.

Kîsihtâwin

Pahki ohci ôma ahtisihkêwin Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihowin Têpêyimowin, ôma IAP kî-êkwânima kîsipayowin ohci itahto askiy ka-kakwatakihtat paspiwiniwak ta-kahcitiwahk tipahikêwin kiki mayinihikêwin êwako ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pamihcikêwin ka-kî-itotahkik. Êkwa mîna ayiwâkihtakwan pahki ohci mistahi tâpitawî âhkamêyimowin isi nanâtawihiwêwin ôhi kakwâkihtâwina ohci ôma kayâsêskamik, yahkohtêwin itêhkê ê-ayakaskâk nahêyihowin ohci âsônâmâtowin, mîna ta-osihtahk namwâc kâyiwêhk nîkanîwin.

Ôma kiskêyihkâtêwin ohci yahkohtêwin ôma IAP osihtaw miscahîs kistêyihkâtêwac itâpisiwin êkwânima ka-sîpayihtahk mîmitonêyihkêwin mîna itêyihkâtêwin. Ihtakon, kêhcînac, ôhi akihtâsona: 38,276 natotamawina kî-natotamawak, 25,707 mîmawapiwina micimînamwak, \$3.233 billion isi tipahikêwin kîspinamâkosiwin. Ôma iyikohk ohci IAP mîmiskôtam namwâc mîwâci iyikohk piko ohci ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik môsihtawina êkwa mîna kitimahiwêwin ka-kî-môsihtacik pîhci êkwanihi kiskinwahamâkêwikamikwa, mâka mîna âhkami âyimihowin ohci mastaw Nêhiyaw mîmawâyâwinihik êkwa mîna Kânata isi misiwêyâwin.

⁵⁷ Preamble H ohci ôma IRSSA itasiwêw êkwânima: "Ôma Têpêyimowin namôya ta-kî-mâmiskôcikatêk isi otihkîwiniw ohci nâkatêyihkâtêwiniw kiko ohci ôki defendants ka-wîhikêw pîhci ôma Mîmawohkamâtowak Itasiwêwina ahpô ôma Cloud Mîmawohkamâtowak Itasiwêwina."

A hpô itikwê êkwa akawâtamowin ta-pakosêyimohk ta-itêyhtakwahk ôma IRSSA êwako kîkway ohci ôma kayas. Mâka, kistêyhtâkwan ta-kiskisihk kîyam ispîhk 2020, kékâc nisto-quarters ohci Canadians kî-pimatisiwak êyiwêhk mêkwâc ita Nêhiyaw Kîsikâw kiskinwahamâkêwina ka-pamihtahk.⁵⁸ Isi Nêhiyawak, ôma ka-tôcikêmakâ ohci êkwanihi kiskinwahamâkêwikamik ohci kayâhtê kiskinwahamawâkanak, ô-wîtotîmâkanak, êkwa ô-mâdawâyâwinihk kâyapic kiskêyhtâkwan mîna mitoni mosihtawin. Miscahîs namôy-Nêhiyaw Canadians, mâka, namôya kî-ohci kiskêyhtamwak ohci ôma kiskisowin mîna âsônâmatowin ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina.

ohci ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik pamihcikêwin ka-yahkotêw nîkanihk asici Phil Fontaine's (êkospîhk Kihci Ôkimâhkân ôma Mamawapiwin ohci Manitoba Ôkimâhkânak) tipiyawê matinamâkêwin ohci ôma kitimahiwêwin ka-kî-kakwâtahtat; asici ôma Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyhtowin Têpêyimowin; asici awa Kihci Ôkimaw ô-mihtâtêyêhtamowin; êkwa asici atoskêwin ohci ôma Nêhiyawak Nanâtawihiwêwin Foundation. Kî-kakwâhyaki sîhkihikêmotam ispîhk ôma Tâpwêmakan êkwa mîna Nahêyhtowin Pimohtêstamakêwin micimînamwak nâkatohkâtêwina, pakitinam mamawapiwin kiki ayisiyiniwak ta-mâtinamakêw ô-kayâsêskamik ispawiyin, mîna mîmawinam media pisiskêyihcikêwin êkwânima pâyak ta-kistêyihcikâtêk ôma ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik môsihtawin. Ôma kistêyihcikâtêwin pêtaw kiskêyhtamowin; kiskêyhtamowin osihtaw nisitohtamowin; êkwa nisitohtamowin ta-pakitina kistêyihcikâtêwin kiki justice, nanâtawihiwêwin, mîna nahêyhtowin.

Nisitawêyihcikêwin ohci ôma pimâtisiwin mîna âyimihowêwina

Ôma IAP namôya mâtinamakêw pâh-pâyakwan tahtakwâw ohci nôkohtawin tâpiskôc kotaka ôhi kistêyhtâkwan nâkatohkâtêwina. Kî-itasinahikâtêw isi ayisiyiniw tipahikêwin pamihcikêwin mîna asocikatêw ta-kî- kâcikatêw mîna pakitinkâm ê-kanawêyihcikâtêk pâyakwayahk pîhci ôma ayisiyiniwak ta-pîkiskwêcik ohci tipiyawê pisiskêyihcikâtêwin mîna kakwâtahtawin môsihtawina pîhci opimatisiwin. Mâka, kihkih mîna, kî-kistêyhtâkwan pahki ohci ôma Nahêyhtowin Têpêyimowin, kiko pîhci kahkiyaw kêhcinâc kwêskastâw ôma âcimostâkêwin pîhci Kânata ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina.

Ôma IRSSA - êkwa ôma IAP - namôya "kêsihtaw" ôma âsônâmatowin ohci ita ka-kî-kanawêymikawêyin kiskinwahamâkêwikamik. Nahêyhtowin namôya fait accompli, êkwa mîna namôya kwayask-itamon paminikêwin; ihtakon yahkohtêwin mîna âyimihowin. Kî-ayâwak, pasci kayahtê askiya, kihci-mitâtahtomitanaw ohci media wîhtamâkêwin kwayaskwêyihcikêwin ohci Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina, namwâc piko kakwâtahtawin kayâsêskamik ohci mâka mêkwâc ohci pikwêyhtamowin êkwa mîna kâyapic pêhowin pakosêyimowin kiki ati-nîkan. Ahpô itikwê miscahîs ôma atoskêwin isi nahêyhtowin kâyapic ati-nîkanihk. Mâka ôma IRSSA êkwa mîna IAP kî-pimohtêstam nîsokamakewin âhkamêyimowin ohci Nêhiyaw onîkanîwak, ohci Ôkimânâhk mîna Ayamihêwikamik pimohtêstamakêwak, êkwa ohci ita ka-kî-kanawêymihcik kiskinwahamâkêwikamik paspîwiyiniwak êkwanihi mâtinamakêwak ô- kayâsêskamik ispawiyin mîna mâtinamakêw ohci wiyawaw, ta-osihcikatek nîkânîhtawin isi kiko nanâtawihiwêwin êkwa nahêyhtowin ta-ohpikihk. Mîna êkwânima âhkamêyimowin tâpiskôtastêw itahto kîsikaw kistêyihcikâtêwin pîhci ôma sôhkêyimowin mîna âhkamêyhtamowin ohci êkwanihi ka-âhkami atoskêcik asici êkwanihi âyimihowêwina.

⁵⁸ Kiskinawâpâhtahiwêwin Kânata, Ihtasiwin kanawâpahcikêwin ispîhk Opaskowi-Pîsim 1st, isi ohci itahtopiponêwin mîna sex, Asastêw 17-10-0005-01, Ayîki-Pîsim 27 2020, <https://doi.org/10.25318/1710000501-eng>.

Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwin paspîwiyiniw Geronimo "Fish" Henry wapahtahiwêw ita ka-kî-omôhkocikêt ô-wîhowin pîhci asiskihkwânâpisk ita Mohawk Kiskinwahamâkêwikamik mêkwac ispîhk wiya kiskinwahamawâkan ita ôma kiskinwahamâkêwikamik pîhci Brantford, ON.

**Êwako ôma atoskêwin kistêyihâtâkwan, mitoni mawinêskakêwin,
êkwa mîna kîspinamâkosiwin kisipâyin.**

Ihtakon iyikohk âyiwak mîna âkawatamowin ta-âhtascikâtêkihk ôhi nâkatohkâtêwina ohci ôhi kayasêskamik ohpimê êkosi isi ka-kî-atoskatênow itêhkê sôhkisiwin mîna maskawatisin ati-nîkanihk ... Êwako ôma mitoni âhkamêyihamowin ta-osihcikâtêk oskayi wâhkôhtowin sôhkê ayataskitêw pîhci mâh-mâmawi nisitawêyihcikêwin mîna mancihiwêwin êkwânima ta-osîhtcikâtêw ê-wâsênâkwa isi ati-nîkan. Ôma tâpwêwin ohci kî-mâmawinaw-nayêhtâwipayiwin mosihtawina ka-wîcîhikonow ta-paspahtâyahk ahcahkowin mîna kisiskâpayowin isi nahêyihowin.

- Nêhiyaw Kîsikâw Kiskinwahamâkêwina Nahêyihowin Têpêyimowin, Schedule "N"

Cikâstêpison ohci Michael Tansey, Eric Lefebvre, Christi Belcourt êkwa IRSAS Ka-Wîhtamin Kî-Âcimowinis cîhkâstêpayihcikan

